

Program usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica

Opracowany przez Zespół

**WGS84 Polska Sp. z o.o.
ul. Białostocka 22 lok. 30
03-741 Warszawa**

www.wgs84.pl

Spis treści

1. Wstęp	3
1.1. Cel i zadania <i>Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica</i>	4
1.2. Zgodność <i>Programu</i> z krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi dokumentami programowymi	5
1.3. Azbest i jego właściwości	10
1.4. Szkodliwy wpływ azbestu na zdrowie człowieka	12
2. Prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest	13
3. Inwentaryzacja wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica	20
3.1. Ogólna charakterystyka Gminy Brzeźnica	20
3.2. Metodyka przeprowadzenia inwentaryzacji	22
3.3. Analiza wyników inwentaryzacji wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica	23
3.3.1. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachowe obiektów budowlanych	23
3.3.2. Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi	24
3.3.3. Płyty azbestowo-cementowe w elewacjach budynków	25
3.3.4. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest	25
3.3.5. Podsumowanie ilości wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica	25
3.4. Rozmieszczenie przestrzenne płyt azbestowo-cementowych	26
3.5. Stan techniczny wyrobów zawierających azbest	42
3.6. Struktura własności wyrobów azbestowych	43
3.7. Obiekty użyteczności publicznej	44
4. Postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	44
4.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	44
4.2. Działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców Gminy	45
4.3. Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	46
4.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest	46
4.5. Unieszkodliwianie odpadów azbestowych	47
5. Harmonogram realizacji <i>Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica</i>	47
6. Koszty realizacji <i>Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica</i>	49
7. Źródła finansowania realizacji <i>Programu</i>	52
7.1. Alokacja środków finansowych z budżetu Gminy	54
7.2. Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu	54
7.2.1. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze	54
7.2.2. Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze	55
7.2.3. Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.	56
7.2.4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	57
8. Monitoring procesu realizacji <i>Programu</i>	60
9. Podsumowanie	62
10. Bibliografia	64
11. Spis załączników, tabel, wykresów i map	66

1. Wstęp

Opracowanie niniejszego dokumentu związane jest z realizacją zapisów zawartych w *Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*. Na poziomie lokalnym zadania wynikające z *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* powinny być realizowane przez samorząd gminny, do zadań którego w szczególności należy przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Przygotowanie *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica* poprzedzone zostało wykonaniem inwentaryzacji pokryć dachowych i okładzin elewacyjnych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych, a także innych wyrobów azbestowych. Wyniki inwentaryzacji zostały zebrane w bazie danych. Zgromadzone dane umożliwiły przygotowanie mapy rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest wraz z analizą stanu płyt azbestowo-cementowych (stopnia pilności usunięcia azbestu ocenionego wizualnie).

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji oszacowano koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Gminy Brzeźnica oraz wskazano potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć, polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu wyrobów azbestowych. Zaproponowano także wskaźniki monitorowania realizacji *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica*.

Program usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica (zwany także w dalszej części dokumentu *Programem*) składa się z dziewięciu rozdziałów:

- 1 **Wstęp**, w którym omówione zostały cele i zadania *Programu*, dokonano analizy zgodności *Programu* z dokumentami wyższego rzędu, wskazano właściwości azbestu i jego szkodliwego wpływu na zdrowie człowieka.
- 2 **Prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest**, w którym opisany został stan prawny w zakresie użytkowania, usuwania i składowania wyrobów zawierających azbest.
- 3 **Inwentaryzacja wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica**, gdzie scharakteryzowano Gminę Brzeźnica, opisano metodykę wykonania inwentaryzacji, oszacowano ilość wyrobów zawierających azbest, przygotowano analizy wyników w podziale na rodzaje wyrobów azbestowo-cementowych, stopień pilności usunięcia azbestu i przestrzenne rozmieszczenie obiektów budowlanych, w których wykorzystano płyty azbestowo-cementowe.

- 4 **Postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest**, w którym omówiono planowane działania informacyjne, procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest, określono listę firm, uprawnionych do usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica oraz przedstawiono informacje o składowiskach, przyjmujących odpady azbestowe.
- 5 **Harmonogram realizacji Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica w latach 2011-2032.**
- 6 **Koszty realizacji Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica**, w którym oszacowano całkowite koszty usunięcia wyrobów azbestowo-cementowych z terenu Gminy.
- 7 **Źródła finansowania realizacji Programu**, w którym wskazano potencjalne źródła finansowania bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest.
- 8 **Monitoring procesu realizacji Programu**, w którym zaproponowano wskaźniki oceny wdrażania Programu.
- 9 **Podsumowanie.**

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie umowy z dnia 23 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Gminą Brzeźnica i WGS84 Polska Sp. z o.o.

1.1. Cel i zadania Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica

Celem opracowania Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica jest zaplanowanie bezpiecznego dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcia wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy do końca 2032 roku. Realizacji tego celu służą następujące zagadnienia:

1. identyfikacja skali zjawiska poprzez określenie ilości i rodzaju wyrobów azbestowych, jakie występują na terenie Gminy Brzeźnica,
2. przedstawienie aspektów prawnych użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
3. opracowanie harmonogramu usuwania wyrobów azbestowych,
4. określenie możliwych źródeł finansowania prac związanych z sukcesywnym usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Brzeźnica,
5. określenie listy firm uprawnionych do usuwania wyrobów azbestowych z terenu Gminy Brzeźnica,

6. przygotowanie listy składowisk odpadów niebezpiecznych, przyjmujących odpady zawierające azbest.

Niniejszy *Program* zakłada realizację zadań inwestycyjnych, zmierzających do oczyszczenia terenów Gminy Brzeźnica z wyrobów zawierających azbest oraz pozainwestycyjnych, polegających na:

- a) organizacji kampanii informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- b) wdrożeniu monitoringu realizacji *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica*,
- c) podjęciu działań w kierunku pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania,
- d) okresowej weryfikacji i aktualizacji *Programu*.

1.2. Zgodność *Programu* z krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi dokumentami programowymi

Zapisy *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica* są zgodne z kierunkami wyznaczonymi w:

1. Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,
2. Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020,
3. Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Województwa Lubuskiego,
4. Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żagańskiego na lata 2009-2018,
5. Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Powiatu Żagańskiego na lata 2010-2032,
6. Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Brzeźnica na lata 2004-2011.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 został przyjęty przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 roku (zmienionej uchwałą nr 39/2010 z 15 marca 2010 r.). Sformułowano w nim zostały następujące cele:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,

3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele te osiągnąć będą przez realizację wzajemnie uzupełniających się zadań, na trzech poziomach (centralnym, wojewódzkim i lokalnym: powiatowym i gminnym), finansowanych ze środków prywatnych i publicznych, w tym ze środków budżetowych pozostających w dyspozycji Ministra Gospodarki. Określono zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu do 2032 r. i pogrupowano je w pięciu blokach tematycznych:

1. zadania legislacyjne,
2. działania edukacyjno-informacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, szkolenia pracowników administracji rządowej i samorządowej,
3. zadania w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych, z obiektów użyteczności publicznej, terenów byłych producentów wyrobów azbestowych, oczyszczania terenów nieruchomości, budowy składowisk oraz instalacji do unicestwiania włókien azbestowych,
4. monitoring realizacji *Programu* przy pomocy elektronicznego systemu informacji przestrzennej,
5. działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia.

Szacowane jest, że na terenie kraju nadal użytkowane jest ok. 14,5 mln ton wyrobów zawierających azbest. Zaplanowano budowę 56 składowisk odpadów lub kwater przystosowanych do składowania odpadów zawierających azbest.

Jako jedno z najistotniejszych niedociągnięć w dotychczasowej realizacji zadań wskazano zbyt małą ilość gminnych, powiatowych i wojewódzkich programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Województwa Lubuskiego

Zgodnie z *Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Województwa Lubuskiego* oszacowano, iż na terenie województwa lubuskiego znajduje się 14.230.544 m² (156.534 Mg) wyrobów zawierających azbest, w tym 3.950.002 m² (43.448 Mg) występujących na budynkach mieszkalnych oraz 10.280.512 m² (113.086 Mg) na budynkach inwentarskich. Ponad 95% wyrobów azbestowych zlokalizowano na terenach wiejskich. Szacuje się również, że na terenie województwa lubuskiego znajduje się 4.500 Mg wyrobów zawierających azbest na pozostałych obiektach, takich jak obiekty zakładowe oraz ok. 19.000 Mg rur wykonanych z azbestu.

Dla powiatu żagańskiego, zgodnie z ww. *Programem*, szacunki kształtują się odpowiednio na poziomie: 309.757 m² (3.407 Mg) wyrobów zawierających azbest występujących na budynkach mieszkalnych oraz 1.030.067 m² (11.331 Mg) - na budynkach inwentarskich¹.

W *Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Województwa Lubuskiego* przyjęto harmonogram procesu usuwania wyrobów azbestowych z terenu województwa podzielony na 3 podokresy i zakłada się, że w kolejnych okresach w województwie lubuskim będą unieszkodliwione następujące ilości azbestu:

- lata 2007-2012 – 54.787 Mg,
- lata 2013-2022 – 62.614 Mg,
- lata 2023-2032 – 39.133 Mg².

Na terenie województwa znajduje się jedno składowisko przyjmujące odpady zawierające azbest, w Chróściku (gmina Gorzów Wielkopolski), zarządzane przez Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o , ul. Małyszewska 180, 66-400 Gorzów Wlkp. – Chróścik, o całkowitej pojemności 30.000 m³. W ww. *Programie* szacuje się, że do usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu województwa lubuskiego niezbędne jest zapewnienie dodatkowej, ok. 200.000 m³, pojemności składowisk³.

Jako cel w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest wskazano sukcesywne usuwanie azbestu ze środowiska do roku 2032. Mają temu służyć następujące działania:

- przygotowanie powiatowych i gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest, poprzedzonych rzetelną inwentaryzacją ilości azbestu, występującego w poszczególnych gminach województwa,
- podjęcie działań, mających na celu rozbudowę obecnie istniejących lub budowę nowych składowisk przyjmujących wyroby zawierające azbest,
- przeprowadzenie szerokiej kampanii informacyjnej o odpadach zawierających azbest i sposobach postępowania z nimi w celu ograniczenia ich szkodliwego oddziaływania na środowisko⁴.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020 została przyjęta uchwałą Nr XLVIII/490/2010

¹ Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Województwa Lubuskiego

² Ibidem

³ Ibidem

⁴ Ibidem

Sejmiku Województwa Lubuskiego w dniu 30 marca 2010 r.

Dane dotyczące wyrobów zawierających azbest w ww. *Aktualizacji* pochodzą z omówionego powyżej *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Województwa Lubuskiego*. W *Aktualizacji* podkreśla się brak dokładnych i rzetelnych danych na temat ilości azbestu w województwie, niską świadomość społeczną, związaną z koniecznością usuwania wyrobów zawierających azbest, a także fakt, iż proces usuwania azbestu przebiega zbyt wolno⁵.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Żagańskiego na lata 2010-2032

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Żagańskiego na lata 2010-2032 został przyjęty uchwałą Nr XXXVI/2/2010 Rady Powiatu Żagańskiego w dniu 10 listopada 2010 r.

Według stanu na 31 stycznia 2010 r. w powiecie żagańskim zinwentaryzowano 169.674,19 m² (2.375,44 Mg) azbestu. Na podstawie zgłoszeń otrzymanych od mieszkańców dokonano częściowej inwentaryzacji odpadów zawierających azbest w gminie Brzeźnica, których ilość oszacowano na około 23.214,28 m² (325 Mg). Szacuje się także, że w tej liczbie - 22.568,92 m² stanowią wyroby zawierające azbest będące własnością osób fizycznych, a 645,36 m² - stanowiące własność gminy⁶.

W *Programie* przyjęto harmonogram procesu usuwania wyrobów azbestowych z terenu powiatu podzielony na 3 podokresy, obejmujące:

- lata 2009-2015, w których planuje się usunięcie do 20% wyrobów zawierających azbest,
- lata 2016-2023, w których planuje się usunięcie do 30% wyrobów zawierających azbest,
- lata 2024-2032, w których planuje się usunięcie do 50% wyrobów zawierających azbest⁷.

Przewiduje się, iż koszt usunięcia odpadów zawierających azbest z terenu powiatu żagańskiego wynosić będzie 6.975.984,64 zł brutto, w tym w Gminie Brzeźnica – 954.431,91 zł brutto⁸.

⁵ Aktualizacja Programu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020

⁶ Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Żagańskiego na lata 2010 – 2032

⁷ Ibidem

⁸ Ibidem

Na terenie powiatu żagańskiego nie istnieje żadne składowisko odpadów, na którym mogłyby być składowane odpady zawierające azbest.

Nadrzędnym celem działań w zakresie odpadów zawierających azbest dla powiatu żagańskiego jest likwidacja wyrobów azbestowych do 2032 r., a działaniami mającymi doprowadzić do jego realizacji są:

- rzetelna i kompetentna inwentaryzacja azbestu, występującego w poszczególnych gminach powiatu,
- pomoc mieszkańcom w poszukiwaniu źródeł finansowania wymiany pokryć dachowych,
- przeprowadzenie szerokiej kampanii informacyjnej o odpadach zawierających azbest i sposobach postępowania z nimi w celu ograniczenia ich szkodliwego oddziaływania na środowisko⁹.

Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żagańskiego na lata 2009-2018

Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żagańskiego na lata 2009-2018 został przyjęty uchwałą Nr XXXVI/2/2010 Rady Powiatu Żagańskiego w dniu 10 listopada 2010 r.

Dane dotyczące wyrobów zawierających azbest w powiatowym *Planie Gospodarki Odpadami* pochodzą z omówionego powyżej *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Żagańskiego na lata 2010-2032*. W *Planie* za najważniejsze problemy w zakresie odpadów zawierających azbest uznaje się zbyt wolno przebiegający proces ich usuwania, a także niską świadomość społeczną, związaną z koniecznością usuwania wyrobów zawierających azbest¹⁰.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Brzeźnica na lata 2004-2011

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Brzeźnica na lata 2004-2011 został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Brzeźnicy nr XII/81/04.

Niniejszy dokument realizuje cele postawione w *Planie gospodarki odpadami dla Powiatu Żagańskiego na lata 2009-2018* jakimi są: przeprowadzenie inwentaryzacji miejsc występowania wyrobów budowlanych zawierających azbest oraz bezpieczne dla zdrowia ludzi usunięcie tych wyrobów i zdeponowanie ich na wyznaczonych składowiskach, w sposób eliminujący ich negatywne oddziaływanie.

⁹ *Ibidem*

¹⁰ *Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żagańskiego na lata 2009-2018*

1.3. Azbest i jego właściwości

Azbesty są minerałami naturalnie występującymi w przyrodzie, należącymi do dwóch grup: azbestów serpentynowych i azbestów amfibolowych. Do grupy serpentynów należy azbest chryzotylowy (azbest biały), natomiast w grupie azbestów amfibolowych znaczenie mają dwie odmiany: azbest amozytowy (azbest brązowy) i azbest krokidolitowy (azbest niebieski). Wszystkie odmiany azbestu krystalizowały się w postaci cienkich, wydłużonych monokryształów, których długość może niekiedy dochodzić do kilkudziesięciu centymetrów.

Z punktu widzenia chemicznego, azbesty są uwodnionymi krzemianami magnezu. Wzory chemiczne poszczególnych odmian azbestu zostały przedstawione poniżej:

chryzotyl	$Mg_6[(OH)_8Si_4O_{10}]$
krokidolit	$Na_2Fe_3Fe_2[(OH)Si_4O_{11}]_2$
amozyt	$(Fe,Mg)_7[(OH)Si_4O_{11}]_2$
antiofillit	$(Mg,Fe)_7[(OH)Si_4O_{11}]_2$
tremolit	$Ca_2Mg_5[(OH)Si_4O_{11}]_2$
aktynolit	$Ca_2(Mg)[(OH)Si_4O_{11}]_2$

Azbest chryzotylowy krystalizuje się w postaci rurek, a azbesty amfibolowe przyjmują formę grubszych, pręcikowatych kryształów. Włókna azbestu są wiązkami zbudowanymi z dużej liczby (nawet do kilku tysięcy, a niekiedy nawet kilkudziesięciu tysięcy) włókien elementarnych. W tych wiązkach pojedyncze kryształy azbestu są spójne za pomocą węglanu wapniowego.

Największe zastosowanie przemysłowe miał azbest serpentynowy (chryzotylowy), tworzący cienkie żyły w serpentynitach, o giętkich włóknach (do 0,1 μm grubości), odpornych na działanie czynników chemicznych, wysokich temperatur oraz na ścieranie, a także źle przewodzących ciepło i elektryczność. Używany był do wyrobu tkanin ogniotrwałych, okładzin ciernych, szczęk hamulcowych, farb ogniotrwałych, materiałów izolacyjnych oraz niepalnych materiałów budowlanych.

Azbest amfibolowy charakteryzuje się dużą kwasoodpornością. Jest znacznie mniej rozpowszechniony w przyrodzie. Wykorzystywany był w przemyśle chemicznym.

Pomimo, iż występowanie azbestu w przyrodzie jest stosunkowo powszechne, tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była eksploatacja azbestu na skalę przemysłową. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej.

Wyroby zawierające azbest klasyfikowane są w dwóch klasach, biorąc pod uwagę kryterium zawartości azbestu, stosowane spoiwo oraz gęstość objętościową wyrobu:

1. klasa I (wyroby miękkie), których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1.000 kg/m^3 , zawierające powyżej 20% (do 100% azbestu). Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia. Najczęściej stosowane w tej klasie były wyroby tekstylne z azbestu, używane przez pracowników w celach ochronnych, koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe, materiały i wykładziny cierne.
2. klasa II (wyroby twarde), których gęstość objętościowa jest większa niż 1.000 kg/m^3 , zawierające poniżej 20% azbestu. W wyrobach tych włókna azbestowe są mocno związane, a w przypadku mechanicznego uszkodzenia, np. pęknięcia, ma miejsce stosunkowo niewielka emisja azbestu do otoczenia w porównaniu z wyrobami klasy I. Niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów oraz rozbijanie w wyniku zrzucania w trakcie prac remontowych¹¹.

W Polsce wyroby z klasy II były wykorzystane do produkcji płyt azbestowo-cementowych jako materiał budowlany, otrzymywany w wyniku prasowania mieszaniny cementu z włóknami azbestowymi, głównie w postaci płyt płaskich, falistych oraz rur azbestowo-cementowych. Płyty płaskie i faliste wykorzystywane były do krycia dachów, rzadziej do elewacji budynków gospodarczych i mieszkalnych czy przemysłowych. W znacznie mniejszych ilościach produkowane i stosowane były inne wyroby azbestowo-cementowe, tj. rury służące do wykonywania instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych oraz przewody kominowe czy zsypy w budynkach wielokondygnacyjnych.

W Polsce na pokrycia dachowe stosowano głównie płyty faliste, w mniejszym stopniu płyty płaskie. Płyty faliste produkowane były głównie w zakładzie ZWAC „Izolacja” w Małkini, a płyty płaskie w Zakładach Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Wierzbicy, Szczucinie, Trzemesznie i Ogrodzieńcu.

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce została zakazana *ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest*. W Unii Europejskiej stosowanie azbestu zostało zakazane z dniem 1 stycznia 2005 r.

W rządowym *Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* okres trwałości płyt azbestowo-cementowych i innych wyrobów stosowanych w budownictwie określono na co najmniej 30 lat.

¹¹ „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001

1.4. Szkodliwy wpływ azbestu na zdrowie człowieka

Chorobotwórcze działanie azbestu jest wynikiem wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Szczególną cechą azbestu jest to, że włókna gromadzą się i pozostają w tkance płucnej w ciągu całego życia. Zmiany chorobowe mogą pojawić się po kilku lub nawet kilkudziesięciu latach.

Biologiczna agresywność pyłu azbestowego jest zależna od stopnia penetracji i ilości włókien, zatrzymanych w dolnej części układu oddechowego. Wynika to głównie z fizycznych i aerodynamicznych cech włókien. Duże znaczenie ma średnica włókien. Włókna cienkie, o średnicy poniżej 3 mikrometrów, przenoszone są łatwiej i docierają do końcowych odcinków dróg oddechowych, a włókna grube, o średnicy powyżej 5 mikrometrów, zatrzymują się w górnych odcinkach dróg oddechowych. Skręcone włókna chryzotyłu o dużej średnicy, mają tendencję do zatrzymywania się wyżej, w porównaniu z igłowymi włóknami azbestów amfibolowych, z łatwością przenikających do obwodowych części płuc.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, dostające się z powietrzem do pęcherzyków płucnych, o średnicy mniejszej od 3 mikrometrów. Według danych zawartych w publikacjach Światowej Organizacji Zdrowia, najważniejszą cechą determinującą zdolność włókien do wywołania nowotworów są ich fizyczne wymiary, czyli średnica poniżej 3 mikrometrów oraz długość powyżej 5 mikrometrów. Nie istnieją dowody, że jeden z typów azbestu niesie ze sobą większe ryzyko zachorowań niż inny, więc wszystkie typy azbestu traktowane są jako powodujące takie samo ryzyko raka płuca. Pomimo istnienia normatywów stężenia włókien azbestu w powietrzu, nie można określić dawki progowej pyłu dla rakotwórczego działania azbestu¹².

Pomiędzy pierwszym narażeniem a pojawieniem się objawów chorobowych związanych z ekspozycją na azbest najczęściej mija długi okres czasu, co oznacza, że aktualnie wykrywane są skutki zdarzeń, które miały miejsce 20-40 lat temu. Główną patologią zawodową pracowników zakładów przetwarzających azbest jest azbestoza, czyli śródmiąższowe zwłóknienie tkanki płucnej. Włókna azbestowe mogą zalegać w tkance płucnej przez długi okres, a proces zwłóknieniowy może pojawić się po wielu latach od ustania narażenia. Pylica azbestowa może zwiększyć wystąpienie raka płuca i międzybłoniaka opłucnej lub otrzewnej.

Rak płuca jest najbardziej powszechnym nowotworem złośliwym powodowanym

¹² „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, pod red. Neonili Szeszeni-Dąbrowskiej, Łódź 2004

przez azbest. Zagrożenie wystąpieniem raka płuca w badanych populacjach zawodowo narażonych na pył azbestu wykazuje duże zróżnicowanie w zależności od typu włókna, technologii przetwórstwa, zawartości włókien respirabilnych w pyłe, średnicy, długości, kształtu włókna, stężenia pyłu, liczby lat pracy w warunkach natężenia i ogólnej dawki pyłu¹³. Oba nowotwory, zarówno rak płuca, jak i międzybłoniak opłucnej, rozwijają się gwałtownie i charakteryzują się krótką przeżywalnością.

Nadal istnieje ryzyko narażenia na kontakt z wyrobami zawierającymi azbest w budynkach, urządzeniach i instalacjach poprzez:

- niewłaściwe składowanie odpadów azbestowych,
- użytkowanie wyrobów azbestowych, prowadzące do zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym np. w wyniku: korozji i mechanicznych uszkodzeń płyt azbestowo-cementowych, ścierania tarcz sprzęgłowych i hamulcowych,
- niewłaściwe usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest,
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest.

W celu zminimalizowania narażenia na pył azbestowy wprowadzono zakaz produkcji i stosowania wyrobów zawierających azbest, a regulacje prawne określają wymogi dotyczące bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, a także obowiązki pracodawców i pracowników, wykonujących prace polegające na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

2. Prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest

Na mocy *ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* w celu wyeliminowania produkcji, stosowania oraz obrotu wyrobami zawierającymi azbest zakazano wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyrobów zawierających azbest i azbestu, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.

Definicja azbestu

Zgodnie z *ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest*, azbestem nazywane są następujące włókniste krzemiany:

1. azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5,
2. azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4,

¹³ *Ibidem*

3. azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5,
4. azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5,
5. azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6,
6. azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4.

Azbest jako substancja szczególnie niebezpieczna

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - *Prawo ochrony środowiska* zabroniono wprowadzania do obrotu lub ponownego wykorzystywania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska. Substancją stwarzającą szczególne zagrożenie dla środowiska jest m.in. azbest.

Substancje te powinny być wykorzystywane, przemieszczane i eliminowane przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności, a instalacje lub urządzenia, w których jest lub był wykorzystywany azbest, powinny zostać oczyszczone lub unieszkodliwione. Do instalacji lub urządzeń, co do których istnieje podejrzenie, iż były w nich wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska, stosuje się wymagania dotyczące postępowania z instalacjami i urządzeniami, w których były lub są wykorzystywane te substancje.

Oznakowanie wyrobów zawierających azbest

Na mocy *rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest*, instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz użytkowane bez zabezpieczenia drogi i pozostawione w ziemi wyłączone z użytkowania rury azbestowo-cementowe należy oznakować.

W przypadku braku możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest oznakowanie umieszcza się w widocznym miejscu w każdym pomieszczeniu, w którym taka instalacja lub urządzenie się znajdują, dodając ostrzeżenie „Pomieszczenie zawiera azbest”. Oznakowanie rur azbestowo-cementowych umieszcza się na stałych elementach nadpoziomowych instalacji. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest podlegają oznakowaniu na elementach pionowych na całym odcinku drogi, po każdym skrzyżowaniu z inną drogą. Drogi zabezpieczone nie podlegają oznakowaniu po potwierdzeniu braku emisji włókien azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia drogi zabezpieczonej. Wzór oznakowania został zamieszczony w załączniku 1.

Inwentaryzacja wyrobów azbestowych

Obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wynika z art. 162 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska*. Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest*, wyroby zawierające azbest, instalacje lub urządzenia zawierające azbest, drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest, rury azbestowo-cementowe oraz usunięte wyroby zawierające azbest inwentaryzuje się poprzez sporządzenie spisu z natury.

Wynik inwentaryzacji powinien zostać ujęty w „Informacji o wyrobach zawierających azbest” (załącznik nr 2) i przedkładać corocznie w terminie **do dnia 31 stycznia** właściwemu marszałkowi województwa. Osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą przedkłada informację odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. Informacja powinna zostać sporządzona w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz przedkłada się w formie pisemnej właściwemu organowi, a drugi egzemplarz powinien być przechowywany przez okres jednego roku, do czasu sporządzenia następnej informacji.

Informacja o rozmieszczeniu dróg zabezpieczonych oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie *ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest*, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu, na terenie danej gminy oraz o potwierdzeniu braku emisji włókien azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia danej drogi powinna być ogólnie dostępna w urzędzie gminy oraz na stronie internetowej urzędu.

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska*, informację o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska wójt, burmistrz lub prezydent miasta powinien przedkładać marszałkowi województwa do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy (załącznik 4) w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych oraz w formie pisemnej.

Sukcesywne eliminowanie azbestu

Zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony*

środowiska, azbest podlega sukcesywnej eliminacji. Sposób postępowania z odpadami został określony w *ustawie o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r.* Przepisami *rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest*, wyroby zawierające azbest mogą być wykorzystywane w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w terminie do **dnia 31 grudnia 2032 r.**

Pozostałe obowiązki właściciela nieruchomości

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest*, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, powinien przeprowadzić kontrole stanu tych wyrobów w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów.

Z przeprowadzonej kontroli okresowej powinna zostać sporządzona w dwóch egzemplarzach „Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik 3).

Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych

Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych wynikają z:

1. *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* w zakresie uzyskiwania odpowiednich decyzji administracyjnych oraz transportu i gospodarki odpadami zawierającymi azbest,
2. *rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.*

Wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, konserwacji i napraw, a także przetwarzania odpadów zawierających azbest w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami. Natomiast wytwórca odpadów, który jednocześnie prowadzi działalność w zakresie rozbiórki i remontów obiektów, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest

i który przetwarza te odpady w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania jednej decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami, obejmującej odpady powstające w wyniku rozbiórki i remontów oraz odpady powstałe w wyniku eksploatacji urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, zobowiązany jest ponadto do przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania, posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego oraz opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:

- a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
- b) informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
- c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu,
- d) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:

1. izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska,
2. ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska,
3. umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: „Uwaga! Zagrożenie azbestem – krokidolitem”,
4. zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska,
5. zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
6. codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia

- na mokro,
7. izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit,
 8. stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu, przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń,
 9. zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest powinny być prowadzone w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Po wykonaniu prac, wykonawca ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Oświadczenie to powinno być przechowywane przez okres co najmniej 5 lat.

Odpady zawierające azbest

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, azbest został zaliczony do kategorii odpadów niebezpiecznych (C25). Odpady azbestowe zostały umieszczone w następujących grupach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów:

- 06 07 01* Odpady azbestowe z elektrolizy
- 06 13 04* Odpady z przetwarzania azbestu
- 10 11 81* Odpady zawierające azbest
- 10 13 09* Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych
- 15 01 11* Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
- 16 01 11* Okładziny hamulcowe zawierające azbest
- 16 02 12* Zużyte urządzenia zawierające wolny azbest
- 17 06 01* Materiały izolacyjne zawierające azbest
- 17 06 05* Materiały konstrukcyjne zawierające azbest

Transport wyrobów i odpadów zawierających azbest

Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych. Zgodnie z *ustawą z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych*, do materiałów niebezpiecznych stosowane są przepisy umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.

Jednolity tekst umowy ADR został ogłoszony w *oświadczeniu rządowym z dnia 23 marca 2007 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.* W klasie 9, obejmującej materiały i przedmioty, które podczas przewozu stwarzają zagrożenie inne niż materiały objęte tytułami pozostałych klas, wymieniono materiały, które wdychane w postaci drobnego pyłu mogą zagrażać zdrowiu. W grupie 2.2.9.1.4 umieszczono materiały, które wdychane w postaci drobnego pyłu mogą zagrażać zdrowiu, obejmują azbest i zawierające go mieszaniny.

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest*, wyroby i odpady zawierające azbest powinny zostać odpowiednio oznakowane, a transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Przed załadowaniem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu. Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu.

Ewidencja odpadów niebezpiecznych

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów*, ewidencja odpadów azbestowych powinna obejmować następujące dokumenty:

1. karty ewidencji odpadu (załącznik 5),
2. karty przekazania odpadu (załącznik 6).

Składowanie odpadów zawierających azbest

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r.*

zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, usuwane odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, składowiska odpadów niebezpiecznych lub wydzielone części na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów niebezpiecznych pochodzących z budowy, remontu i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wymienionych w katalogu odpadów, oznaczonych kodami: 17 06 01* materiały izolacyjne zawierające azbest lub 17 06 05* materiały konstrukcyjne zawierające azbest buduje się w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się. Odpady składowane są w opakowaniu, w którym zostały dostarczone na składowisko odpadów. Każdorazowo po umieszczeniu odpadów na składowisku odpadów ich powierzchnię zabezpiecza się przed emisją pyłów przez przykrycie izolacją syntetyczną lub warstwą ziemi. Na składowisku odpadów lub kwaterze nie prowadzi się robót mogących powodować uwolnienie włókien. Składowanie odpadów należy zakończyć na poziomie 2 m poniżej poziomu terenu otoczenia, a następnie składowisko odpadów wypełnia się ziemią do poziomu terenu.

3. Inwentaryzacja wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica

3.1. Ogólna charakterystyka Gminy Brzeźnica

Gmina wiejska Brzeźnica położona jest w południowej części powiatu żagańskiego i zajmuje powierzchnię 122 km². Gmina Brzeźnica położona jest w strefie ochronnej zlewni rzeki Bóbr¹⁴.

Gmina sąsiaduje z gminami: Nowogród Bobrzański od strony północnej, gminą Kożuchów od strony wschodniej i z gminą Żagań od strony zachodniej i południowej¹⁵. W skład Gminy wchodzi 9 sołectw: Brzeźnica, Jabłonów, Karczówka, Marcinów, Chotków,

¹⁴ www.brzeznicza.com.pl

¹⁵ *Ibidem*

Stanów, Przyłaski, Wichów i Wrzesiny¹⁶.

Gminę zamieszkuje 3.749 osób, w tym 1.871 mężczyzn i 1.878 kobiet, a gęstość zaludnienia wynosi 31 os/ km² (GUS, 31 grudnia 2010 r.)¹⁷.

Według danych na koniec 2010 r. w gminie działało 189 podmiotów gospodarczych, w tym 12 w sektorze publicznym, a 177 w prywatnym. 148 podmioty, co stanowi 78 % ogółu, to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W gminie ponadto działa 1 spółka handlowa, 1 spółka handlowa z udziałem kapitału zagranicznego, oraz 3 spółdzielnie (GUS, 31 grudnia 2010 r.)¹⁸.

Gmina Brzeźnica należy do stowarzyszenia Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr, który za cel stawia sobie wszechstronną działalność na rzecz rozwoju obszarów przygranicznych Polski i Niemiec, ochrony środowiska, rozwoju gospodarczego i kulturalnego oraz poprawy warunków życia mieszkańców.

Do cyklicznych imprez organizowanych na terenie gminy należą:

- Festyn „W maju na pasionku - Wrota do przeszłości”,
- Błękitny Festiwal Twórczości Dziecięcej „Zerówki na start”¹⁹.

Na terenie gminy działają także kluby sportowe i grupy formalne. Wśród najważniejszych należy wymienić:

- Zespół Górali Czadeckich „Watra”,
- Zespół „Wichowianki”²⁰.

Gmina Brzeźnica jest gminą rolniczą. Struktura użytkowania gruntów charakteryzuje się największym w powiecie udziałem użytków rolnych, przy jednocześnie dość wysokim udziale lasów i gruntów leśnych. W 2005 roku powierzchnia użytków rolnych stanowiła 7.240 ha, w tym powierzchnia gruntów ornych – 5.783 ha (GUS, 2005)²¹. Lesistość Gminy wynosi 34,4 % (GUS, 31 grudnia 2010 r.)²².

Sieć wodociągowa Gminy ma długość 73,2 km i korzysta z niej 3.321 osób – 89,2 % mieszkańców Gminy. Sieć kanalizacyjna ma długość 2 km i obejmuje 10,3% ludności – 382 osoby (GUS, 31 grudnia 2009 r.)²³.

¹⁶ *Ibidem*

¹⁷ *Bank Danych Lokalnych*

¹⁸ *Ibidem*

¹⁹ www.brzeznica.com.pl

²⁰ *Ibidem*

²¹ *Bank Danych Lokalnych*

²² *Ibidem*

²³ *Bank Danych Lokalnych*

Na terenie Gminy znajduje się kilka zabytków kultury ziemiańskiej, sakralnej i świeckiej. Również wymienić można nieliczne walory przyrodnicze gminy, takie jak „Nowogród Bobrzański” oraz rezerwat przyrody Dąbrowa Brzeźnicka²⁴.

3.2. Metodyka przeprowadzenia inwentaryzacji

W ramach opracowania *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica* przeprowadzona została inwentaryzacja obiektów budowlanych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi. Inwentaryzacją nie zostały objęte wyroby zawierające azbest z klasy I (wyroby miękkie).

Inwentaryzacja została przeprowadzona w trakcie wizyt terenowych z wykorzystaniem podkładów mapowych. Na podstawie podkładów mapowych i dodanej siatki ulic przygotowane zostały wydruki, które posłużyły jako materiał pomocniczy do przeprowadzenia inwentaryzacji. Zadaniem inspektorów terenowych było zaznaczenie na wydruku obiektów, które są pokryte płytami azbestowo-cementowymi. Adresy budynków (tam gdzie to było możliwe) pokrytych płytami azbestowo-cementowymi pozyskane zostały w terenie przez inspektorów terenowych.

W trakcie prac terenowych inspektorzy zgromadzili następujące dane dla każdego z obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi.

1. adres obiektu,
2. typ płyt azbestowo-cementowych, stanowiących pokrycie dachowe obiektów,
3. stopień nachylenia dachu spośród 2 następujących: płaski i skośny,
4. stan płyt azbestowo-cementowych (stopień pilności oceniony wizualnie).

Stan płyt azbestowo-cementowych został oceniony z uwzględnieniem zapisów *rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.) na podstawie oceny punktowej podanych niżej parametrów:

- a) sposobu zastosowania azbestu,
- b) struktury powierzchni wyrobu z azbestem,
- c) możliwości uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem,
- d) miejsca usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych,
- e) wykorzystania miejsca /obektu /urządzenia budowlanego /instalacji przemysłowej.

²⁴ www.brzeznicza.com.pl

Powyższa ocena ma charakter uznaniowy i subiektywny. Nie zdejmuje ona z właścicieli nieruchomości obowiązku dokonania oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. Obowiązki właściciela nieruchomości zawierającej azbest zostały opisane w punkcie 2 *Prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest*.

Na podstawie danych przekazanych przez inspektorów terenowych i podkładu mapowego zostały zaznaczone w oprogramowaniu geoinformatycznym budynki pokryte płytami azbestowo-cementowymi. Dodatkowo dołączona została informacja o typie płyt azbestowo-cementowych, stopniu nachylenia dachu i stanie płyt azbestowo-cementowych.

Powierzchnia dachu pokrytego płytami azbestowo-cementowymi została obliczona w oprogramowaniu geoinformatycznym na podstawie obrysu podstawy budynku z uwzględnieniem informacji o stopniu nachylenia dachu. Szacunkowy błąd statystyczny przeliczenia powierzchni dachów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi może wynosić $\pm 10\%$.

W wyniku przeprowadzonych prac terenowych, kameralnych i z uwzględnieniem materiałów pozyskanych z Urzędu Gminy powstała baza danych zawierająca następujące dane:

1. nazwy ulic,
2. adresy budynków,
3. typ płyt azbestowo-cementowych w odniesieniu do pojedynczego budynku,
4. stopień nachylenia dachu w odniesieniu do pojedynczego budynku,
5. stan płyt azbestowo-cementowych (stopień pilności usunięcia) w odniesieniu do pojedynczego budynku,
6. uwagi.

Baza danych w formie elektronicznej jest integralną częścią *Programu*.

3.3. Analiza wyników inwentaryzacji wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica

3.3.1. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachowe obiektów budowlanych

Wyrób zawierający azbest to każdy wyrób, w którym zawartość azbestu jest równa lub większa od 0,1%. Na podstawie danych zgromadzonych podczas inwentaryzacji

oszacowano, iż powierzchnia pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych wynosi 78.949 m².

Tabela nr 1 *Powierzchnia płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych*

Lp.	Typ	Powierzchnia [m ²]
1	płyty azbestowo-cementowe płaskie (karo)	731
2	płyty azbestowo-cementowe faliste	78 218
	Razem	78 949

Zinwentaryzowane płyty azbestowo-cementowe faliste stanowią ponad 99% łącznej powierzchni płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy.

Wykorzystując dane zawarte w tabeli nr 1 wykonano przeliczenie powierzchni pokryć dachowych z płyt azbestowo-cementowych z [m²] na [Mg] przy założeniu, że średnia masa 1 m² płyt azbestowo-cementowych wynosi 0,013 Mg. Otrzymane wyniki zostały przedstawione w tabeli nr 2.

Tabela nr 2 *Ilość płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych*

Lp.	Miejsce występowania	Ilość [Mg]
1	pokrycia dachów płytami azbestowo-cementowymi płaskimi	10
2	pokrycia dachów płytami azbestowo-cementowymi falistymi	1 016
	Razem	1 026

Na terenie Gminy Brzeźnica znajduje się 1.026 Mg płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych.

3.3.2. Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi

Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi to elementy wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych, których usytuowanie nie naraża na kontakt z azbestem przy czynnościach obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych.

Z informacji uzyskanych z Urzędu Gminy wynika, iż w wodociągach gminnych wykorzystywanych jest łącznie ok. 100-200 mb rur azbestowo-cementowych.

3.3.3. Płyty azbestowo-cementowe w elewacjach budynków

W elewacjach 20 budynków zlokalizowanych na terenie Gminy zinwentaryzowano płyty azbestowo-cementowe o łącznej powierzchni 1.775 m² (23 Mg).

Tabela nr 3 Ilość płyt azbestowo-cementowych wykorzystywanych w elewacjach budynków

Lp.	Miejsce występowania	Ilość [Mg]
1	elewacje i płyty z płyt azbestowo-cementowych płaskich	0
2	elewacje i płyty z płyt azbestowo-cementowych falistych	23
	Razem	23

3.3.4. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest

Na terenie Gminy Brzeźnica nie funkcjonują drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest.

3.3.5. Podsumowanie ilości wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica

Na terenie Gminy Brzeźnica znajduje się 1.049 Mg wyrobów azbestowo-cementowych. Zestawienie zostało opracowane w tabeli nr 4.

Tabela nr 4 Ilość wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica

Lp.	Miejsce występowania	Ilość [Mg]
1	Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachowe obiektów budowlanych	1 026
2	Rury azbestowo-cementowe do unieszkodliwiania	0
3	Płyty azbestowo-cementowe w elewacjach obiektów budowlanych	23
	Razem	1 049

Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, iż na terenie Gminy Brzeźnica znajduje się 1.049 Mg płyt azbestowo-cementowych, co w przeliczeniu na 1 km² powierzchni Gminy daje ok. 8,6 Mg/km².

Szczegółowe zestawienie otrzymanych wyników inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zostały przedstawione w załączniku nr 8 do *Programu*.

3.4. Rozmieszczenie przestrzenne płyt azbestowo-cementowych

Na terenie Gminy Brzeźnica zinwentaryzowane zostały 703 obiekty budowlane, w których wykorzystywane są płyty azbestowo-cementowe. Strukturę rozmieszczenia płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe i elewacje obiektów budowlanych w podziale na poszczególne miejscowości Gminy Brzeźnica przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5 Wyniki inwentaryzacji w podziale na miejscowości Gminy Brzeźnica

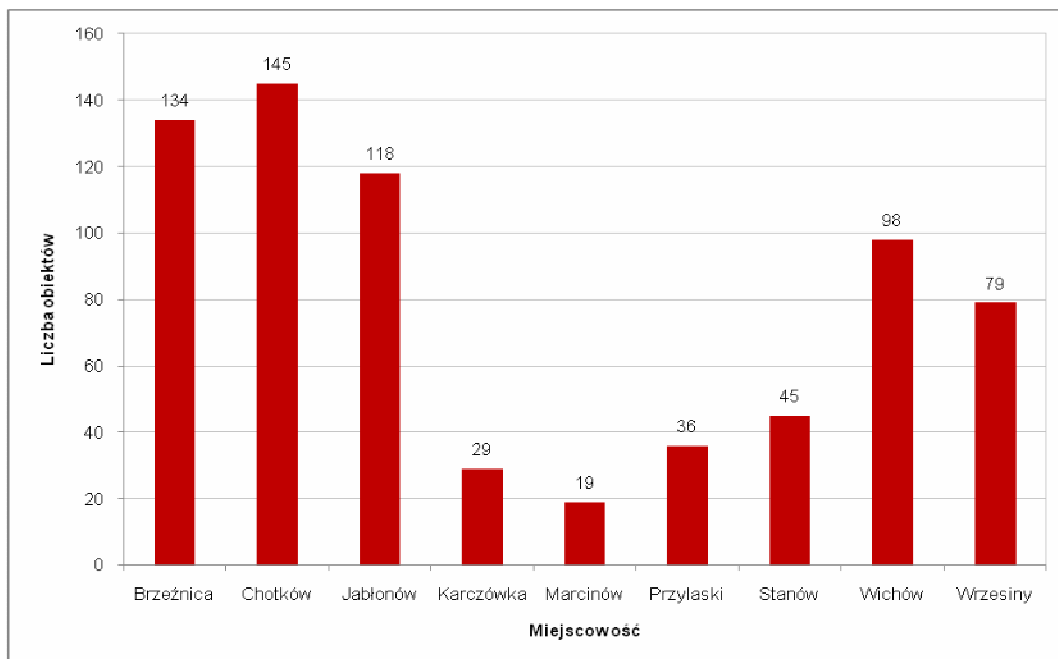
Lp.	Miejscowość	Liczba obiektów	Powierzchnia płyt azbestowo-cementowych [w m ²]
1	Brzeźnica	134	20 110
2	Chotków	145	24 501
3	Jabłonów	118	9 847
4	Karczówka	29	3 573
5	Marcinów	19	972
6	Przyłaski	36	2 841
7	Stanów	45	2 898
8	Wichów	98	9 083
9	Wrzesiny	79	6 899
	Razem	703	80 724

Najwięcej obiektów budowlanych, w których wykorzystywane są wyroby zawierające azbest znajduje się w Chotkowie (145). Stanowią one ponad 20% łącznej liczby zinwentaryzowanych obiektów. W miejscowości Brzeźnica zinwentaryzowano 134 obiekty, co stanowi kolejne 19% liczby obiektów, natomiast w Jabłonowie – 118 obiektów (prawie 17%). Łącznie zinwentaryzowane obiekty na terenie miejscowości Chotków, Brzeźnica i Jabłonów stanowią ponad połowę budynków z płytami azbestowo-cementowymi.

Porównanie liczby obiektów budowlanych oraz ilości płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Brzeźnica przedstawiono na wykresie nr 1.

Wykres nr 1 *Porównanie liczby obiektów budowlanych z wyrobami azbestowymi w poszczególnych miejscowościach Gminy Brzeźnica*

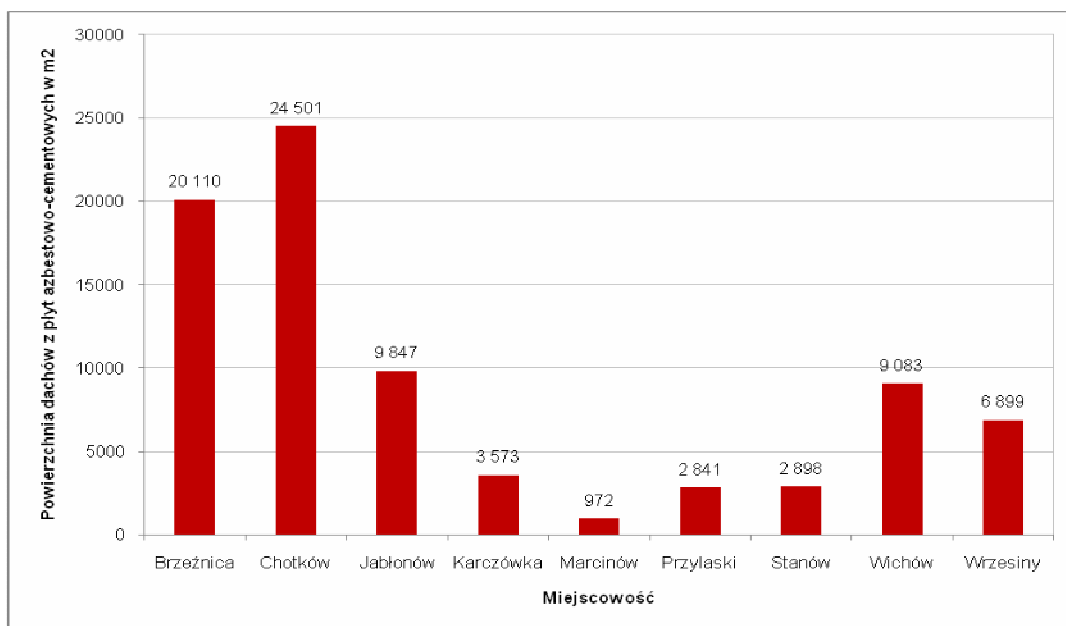
Najwięcej płyt azbestowo-cementowych [w m²] znajduje się w Chotkowie (24.501 m²). Jest to ponad 30% łącznej ilości płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy. Razem z płytami zinwentaryzowanymi na terenie Brzeźnicy (20.110 m²) oraz Jabłonowa (9.847 m²) stanowią one ponad 67% łącznej ilości płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica.

Najmniej płyt azbestowo-cementowych znajduje się w miejscowości Marcinów (19 m²). Stanowią one niecały 0,02% łącznej ilości zinwentaryzowanych płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy.

Porównanie ilości płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Brzeźnica przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres nr 2 Porównanie ilości wyrobów azbestowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Brzeźnica

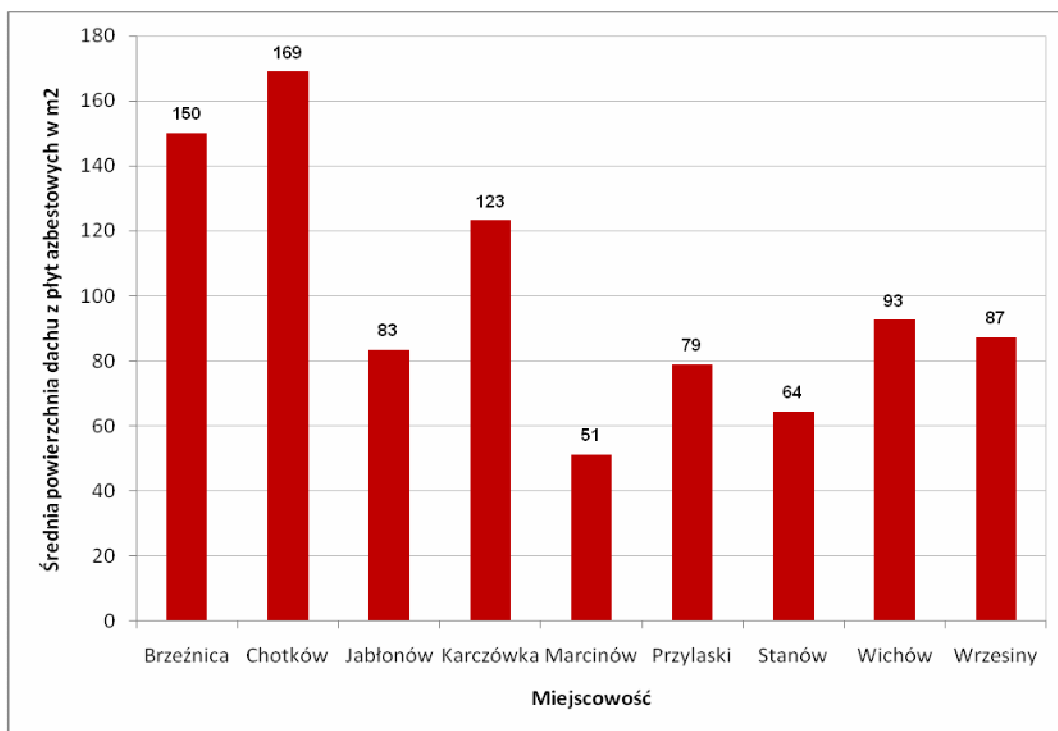

Średnia powierzchnia zinventaryzowanego obiektu budowlanego na terenie Gminy Brzeźnica wyniosła 115 m². Natomiast w miejscowości Chotków średnia powierzchnia obiektu jest większa i wynosi 169 m². Wyniki wyższe od średniej obserwowane są także dla następujących miejscowości: Brzeźnica (150 m²) oraz Karczówka (123 m²).

Porównanie średniej powierzchni płyt azbestowo-cementowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Brzeźnica w odniesieniu do liczby zinventaryzowanych obiektów budowlanych zostało przedstawione na wykresie nr 3.

Wykres nr 3 Porównanie średniej powierzchni płyt azbestowo-cementowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Brzeźnica

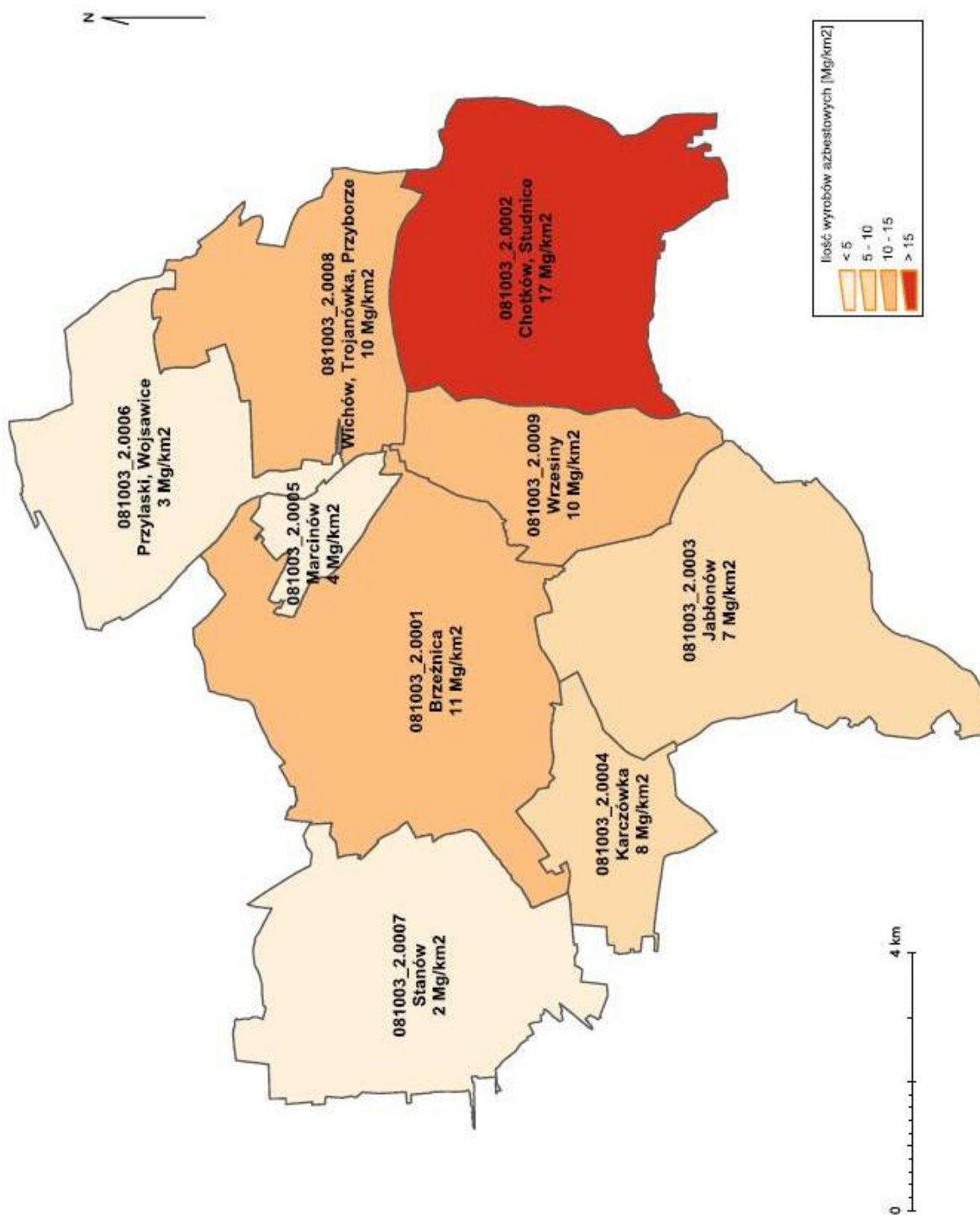

Na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej w trakcie wizyt terenowych z wykorzystaniem wydruków z podkładów mapowych została opracowana baza danych. Umożliwiła ona przygotowanie **mapy rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest** wraz z oceną wizualną stanu płyt azbestowo-cementowych.

Przygotowano 2 rodzaje map: mapę poglądową rozmieszczenia wyrobów azbestowych na terenie Gminy Brzeźnica oraz mapę szczegółową w odniesieniu do zinwentaryzowanych obiektów w poszczególnych miejscowościach.

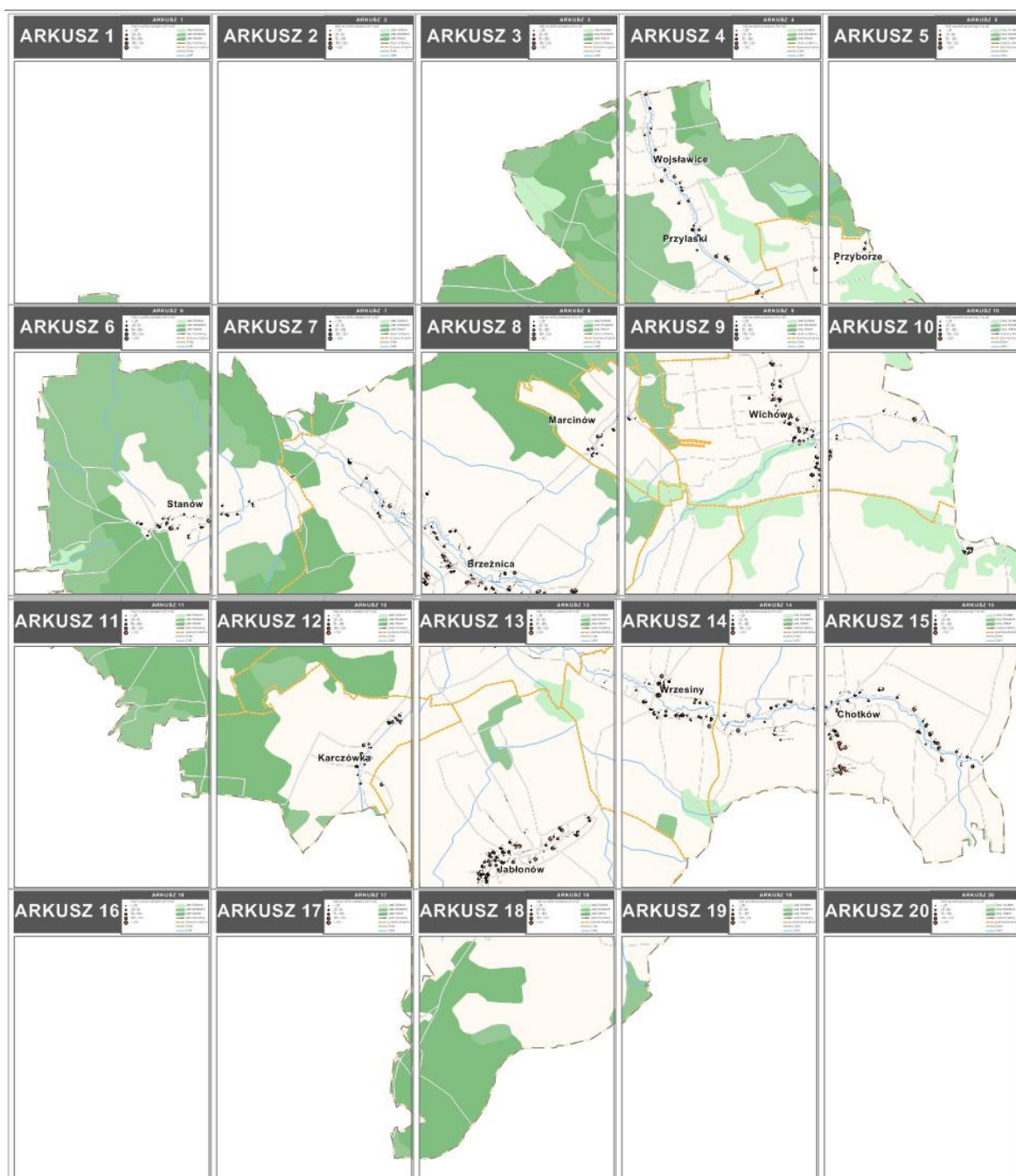

Mapa nr 1 Poglądowa mapa rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Brzeźnica

Mapa nr 2 Szczegółowa mapa rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Brzeźnica

3.5. Stan techniczny wyrobów zawierających azbest

W trakcie wizyt terenowych zgromadzone zostały informacje o stanie płyt azbestowo-cementowych, ocenionym wizualnie zgodnie z wymaganiami dla stopnia pilności w *Ocenie stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest*. Otrzymane wyniki zestawiono w tabeli nr 6.

Tabela nr 6 *Wyniki inwentaryzacji według stopni pilności usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy Brzeźnica*

Lp.	Stopień pilności	Opis	Liczba obiektów	Powierzchnia [m ²]
1	I	wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie	0	0
2	II	ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku	4	96
3	III	ponowna ocena w terminie do 5 lat	699	80 628

Wizualna ocena jakości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Brzeźnica zgodnie ze stopniem pilności wykazała, że:

- nie zinwentaryzowano wyrobów, które wymagałyby wymiany lub naprawy bezzwłocznie, tj. zostało zaliczonych do I stopnia pilności,
- 0,12% zinwentaryzowanych wyrobów wymaga ponownej oceny w czasie do 1 roku, czyli zostało zaliczonych do II stopnia pilności,
- 99,88% zinwentaryzowanych wyrobów wymaga ponownej oceny w terminie do 5 lat, tj. zostało zaliczonych do III stopnia pilności.

W tabeli nr 7 przedstawiono porównanie liczby obiektów według stopnia pilności usunięcia azbestu w poszczególnych miejscowościach Gminy Brzeźnica.

Tabela nr 7 *Liczba obiektów według stopni pilności usunięcia wyrobów azbestowych w podziale na miejscowości*

Lp.	Miejscowość	II stopień pilności	III stopień pilności	Razem
1	Brzeźnica	1	133	134
2	Chotków	1	144	145
3	Jabłonów	2	116	118
4	Karczówka	0	29	29
5	Marcinów	0	19	19

Lp.	Miejscowość	II stopień pilności	III stopień pilności	Razem
6	Przyłaski	0	36	36
7	Stanów	0	45	45
8	Wichów	0	98	98
9	Wrzesiny	0	79	79
	Razem	4	699	703

3.6. Struktura własności wyrobów azbestowych

Wyniki inwentaryzacji terenowej wyrobów azbestowych zostały uzupełnione o informacje z Urzędu Gminy dotyczące typów własności poszczególnych obiektów. Na ich podstawie przygotowano analizę wyników inwentaryzacji w podziale na typ własności.

Tabela nr 8 Wyniki inwentaryzacji w podziale na typ własności

Lp.	Typ własności	Ilość [m ²]
1	Własność Gminy Brzeźnica	2 516
2	Własność Powiatu Żagańskiego	228
3	Własność ANR	1 560
4	Własność Skarbu Państwa	66
5	Własność Prywatna	75 521
6	Własność Prywatna/Gminy	69
7	Własność Prywatna/Skarb Państwa	764
	Razem	80 724

Zdecydowana większość (ponad 93%) budynków pokrytych płytami azbestowo-cementowymi jest własnością prywatną. Pozostałe 7% ilości zinwentaryzowanego azbestu, stanowią pokrycia dachowe budynków będących własnością Skarbu Państwa, Gminy Brzeźnica, Powiatu Żagańskiego, ANR.

Struktura własności jest szczególnie istotnym zagadnieniem, gdyż koszty realizacji Programu będą ponoszone przez właścicieli obiektów, w których wykorzystywane są wyroby azbestowe, czyli w znacznej większości przez osoby fizyczne.

3.7. Obiekty użyteczności publicznej

Wizyty terenowe wykazały, że 5 obiektów użyteczności publicznej spośród znajdujących się na terenie Gminy Brzeźnica są pokryte płytami azbestowo-cementowymi. W obu przypadkach są to płyty azbestowo-cementowe faliste, o trzecim stopniu pilności usunięcia. Obiekty użyteczności publicznej z azbestowym pokryciem zlokalizowane są w Brzeźnicy, Karczówce i Wichowie.

Tabela nr 9 Wyniki inwentaryzacji obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Brzeźnica

Lp.	Miejscowość	Typ płyt azbestowo-cementowych	Powierzchnia [m ²]	Uwagi
1	Brzeźnica	faliste	215	Ochotnicza Straż Pożarna
2	Karczówka	faliste	34	Świetlica wiejska
3	Karczówka	faliste	25	Przystanek autobusowy
4	Wichów	faliste	313	Świetlica wiejska
5	Wichów	faliste	75	Świetlica wiejska
Razem			468	

4. Postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest

4.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Agencja Ochrony Środowiska USA (Environmental Protection Agency - EPA) opublikowała szereg dokumentów, w których zawarte są zasady informowania o ryzyku. Powszechnie przyjęto siedem następujących podstawowych zasad:

1. Akceptuj i angażuj społeczność jako równorzędnego partnera.
2. Starannie planuj sposób przekazywania informacji o zagrożeniu, następnie oceniaj wyniki komunikowania się.
3. Uważnie słuchaj tego, co mają ci do przekazania inni.
4. Bądź uczciwy, szczery i otwarty.
5. Koordynuj wysiłki i współpracuj z innymi w procesie przekazywania informacji.
6. Nawiązuj współpracę ze środkami masowego przekazu i przekazuj informacje zgodnie z regułami środków masowego przekazu.
7. Mów jasno i życzliwie²⁵.

Powodzenie realizacji podejmowanych przez władze Gminy Brzeźnica działań

²⁵ „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, pod red. Neonili Szeszeni-Dąbrowskiej, Łódź 2004

na rzecz ochrony środowiska i przyrody, w dużej mierze zależy od świadomości, aktywności i zmiany nawyków lokalnej społeczności. Program edukacyjny realizowany jest przez władze Gminy na różnych płaszczyznach i różnymi metodami poprzez ulotki, foldery, konkursy i festyny.

4.2. Działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców Gminy

Planowane działania informacyjne o postępowaniu z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest mają na celu przekazanie rzetelnej i wiarygodnej informacji o azbestie. Mogą zostać podjęte z wykorzystaniem istniejących już kanałów dystrybucji:

1. Tablice informacyjne w Urzędzie Gminy Brzeźnica poprzez zamieszczenie danych o:
 - a) obowiązkach dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
 - b) obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji i złożenia informacji o wyrobach zawierających azbest (załącznik 2),
 - c) obowiązku sporządzenia *oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest* (załącznik 3),
 - d) zagrożeniach i skutkach dla zdrowia ludzi i środowiska przyrodniczego w przypadku niewłaściwego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
 - e) firmach, posiadających uprawnienia i zezwolenia do prowadzenia prac obejmujących usuwanie, zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest (dane adresowe i telefon kontaktowy),
 - f) możliwościach finansowego wsparcia i właściwego postępowania w przypadku prac remontowych obejmujących wymianę wyrobów zawierających azbest.
2. Akcje edukacyjne, mające na celu nauczanie młodzieży rozpoznawania wyrobów zawierających azbest, poinformowanie o szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka i środowiska naturalnego oraz konieczności unieszkodliwienia azbestu do końca 2032 r. Akcje te powinny być prowadzone w szkołach w ramach zajęć lekcyjnych.
3. Konkursy organizowane przez dyrektorów szkół, np. zaprojektowanie ulotki informacyjnej czy plakatu. Praca nagrodzona zostanie powielona w odpowiedniej liczbie egzemplarzy i udostępniona na tablicy w Urzędzie Gminy.
4. Organizowane corocznie festyny oraz koncerty i imprezy okolicznościowe, w trakcie których szczególna uwaga zwrócona będzie na identyfikację „dzikich wysypisk” odpadów azbestowych oraz szkodliwość azbestu dla zdrowia człowieka.

Wszystkie akcje informacyjne i edukacyjne powinny być prowadzone równolegle na stronie internetowej Gminy.

4.3. Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest

Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest podzielono na cztery grupy²⁶:

1. Grupa I Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.
 - a. Procedura 1 – obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.
 - b. Procedura 2 – obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.Procedury z grupy I zostały zamieszczone w załączniku nr 7.
2. Grupa II Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.
 - a. Procedura 3 – postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.
 - b. Procedura 4 – prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych wraz z oczyszczeniem obiektu, terenu, instalacji.
3. Grupa III Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
 - a. Procedura 5 – przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
4. Grupa IV Procedura obowiązująca zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
 - a. Procedura 6 – składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

4.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Wyroby zawierające azbest mogą być bezpiecznie eliminowane przez przedsiębiorstwa posiadające zatwierdzone przez programy gospodarki odpadami.

Aktualny wykaz podmiotów posiadających decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami powstającymi w wyniku prowadzenia prac budowlanych związanych z usuwaniem i demontażem materiałów izolacyjnych i konstrukcyjnych zawierających

²⁶ „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Warszawa, 2001

azbest, znajduje się w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego oraz na stronie internetowej <http://lubuskie.pl>, a także w Urzędzie Gminy. Dodatkowo w załącznikach nr 10 i 11 zamieszczono aktualne, na dzień opracowania dokumenty, wykazy firm.

4.5. Unieszkodliwianie odpadów azbestowych

Najczęściej stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie. W województwie lubuskim funkcjonuje jedno ogólnodostępne składowisko przyjmujące odpady zawierające azbest. Jest to Składowisko Odpadów Zawierających Azbest w Chróściku.

Według dostępnych danych²⁷ wolna pojemność składowiska na odpady azbestowe wynosi 15.500 m³. Składowisko przyjmuje dwa rodzaje odpadów azbestowych:

- materiały izolacyjne zawierające azbest (17 06 01*),
- materiały konstrukcyjne zawierające azbest (17 06 05*).

Ze względu na dostępność, pojemność i odległość składowisk najbardziej dogodnym miejscem unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest i powstałych w wyniku realizacji *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica* jest składowisko w Chróściku. Warto jednak rozważyć możliwość składowania odpadów z terenu Gminy Brzeźnica również na Składowisku Odpadów Innych niż Niebezpieczne i Obojętne w Trzebczu, które mimo iż zlokalizowane w województwie dolnośląskim, usytuowane jest w bliżej terenu Gminy Brzeźnica niż położone w północnej części województwa lubuskiego składowisko w Chróściku. Istotnym ograniczeniem pozostaje jednak niewielka wolna pojemność składowiska w Trzebczu, wynosząca, według dostępnych danych²⁸, 1.205 m³. Wykaz składowisk przyjmujących odpady niebezpieczne w Polsce został zamieszczony w załączniku 9.

5. Harmonogram realizacji *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica*

Na mocy polskiego prawa wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest zostało dopuszczone w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż **do dnia 31 grudnia 2032 r.** Zgodnie z założeniami *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być zakończony do 2032 roku.

²⁷ Baza wyrobów i odpadów zawierających azbest

²⁸ *Ibidem*

Harmonogram realizacji *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica* podzielono na 3 etapy, tj.:

I etap: lata 2011-2012,

II etap: lata 2013-2022,

III etap: lata 2023-2032.

Podział ten jest zbieżny z harmonogramem *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*, jak również z *Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Województwa Lubuskiego*. Zdecydowano o przyjęciu analogicznych etapów realizacji zadania w kontekście możliwości monitorowania jego realizacji w porównaniu z programami nadrzędnymi.

Tabela nr 10 *Harmonogram realizacji Programu w podziale na 3 etapy*

Lp.	Zadania	Etap I	Etap II	Etap III
		2011-2012	2013-2022	2023-2032
1	Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest			
2	Opracowanie <i>Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica</i>			
3	Opracowanie bazy danych wyrobów zawierających azbest			
4	Cykliczna aktualizacja bazy danych *			
5	Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców			
6	Zapewnienie środków finansowych na realizację <i>Programu</i>			
7	Bezpieczne usunięcie zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	5%	45%	50%
8	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych			
9	Aktualizacja <i>Programu</i>			

* W przypadku braku informacji od właścicieli obiektów pokrytych azbestem, konieczna wydaje się aktualizacja inwentaryzacji w terenie ze względu na fakt, iż ponad 99% budynków pokrytych płytami azbestowymi wymaga ponownej oceny w ciągu 5 lat.

Inwentaryzacja (zadanie nr 1), *Program usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica* (zadanie nr 2) oraz opracowanie bazy danych wyrobów zawierających azbest (zadanie nr 3) zostały wykonane w roku 2011, co umożliwiło rozpoczęcie procesu monitorowania procesu usuwania wyrobów azbestowych (zadanie nr 8).

Każdemu zadaniu w każdym z etapów wdrażania *Programu* została przypisana jednostka odpowiedzialna za realizację zadania.

Tabela nr 11 *Odpowiedzialność za realizację Programu*

Lp.	Zadania	Jednostka odpowiedzialna
1	Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających	Gmina Brzeźnica
2	Opracowanie <i>Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica</i>	Gmina Brzeźnica
3	Opracowanie bazy danych wyrobów zawierających azbest	Gmina Brzeźnica
4	Cykliczna aktualizacja bazy danych	Gmina Brzeźnica
5	Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców	Gmina Brzeźnica
6	Zapewnienie środków finansowych na realizację <i>Programu</i>	Właściciele obiektów / Gmina Brzeźnica
7	Bezpieczne usunięcie zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	Właściciele obiektów / Gmina Brzeźnica
8	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych	Gmina Brzeźnica
9	Aktualizacja <i>Programu</i>	Gmina Brzeźnica

6. Koszty realizacji *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica*

Całkowite koszty realizacji *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica* obejmują nakłady poniesione na:

1. akcje informacyjno-edukacyjne,
2. koszty aktualizacji *Programu*,
3. koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z pokryć dachowych i elewacji,
4. koszty wykonania nowych pokryć dachowych i elewacji.

Koszty te będą ponoszone przez osoby fizyczne, przedsiębiorców, osoby prawne oraz Gminę Brzeźnica w odniesieniu do własnych obiektów.

Akcje informacyjno-edukacyjne

Do oszacowania kosztów realizacji *Programu* przyjęto, iż Urząd Gminy sfinansuje akcje informacyjno-edukacyjne lub pozyska fundusze zewnętrzne na ten cel.

Aktualizacja Programu

Zadania organizacyjne, polegające na stałej aktualizacji bazy danych, informowaniu mieszkańców i przedsiębiorców o możliwościach pozyskania dofinansowania na bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest oraz monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych zostaną zlecone podwykonawcom bądź będą wykonane przez pracowników Urzędu Gminy. Założono ponadto, że w trakcie realizacji Programu wykonane zostaną po 2 aktualizacje w II i III etapie realizacji Programu.

Koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z pokryć dachowych obiektów budowlanych

Do oszacowania kosztów usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Gminy Brzeźnica przyjęto, że powierzchnia zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachowe obiektów wynosi 78.949 m². Założono, że średni koszt demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest na składowisku wynosi 1.100 zł brutto za 1 Mg. Został on wyliczony na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstw z listy firm uprawnionych do usuwania i unieszkodliwiania azbestu.

Tabela nr 12 *Nakłady finansowe na usunięcie płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych (w tys. zł)*

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	Etap			Razem
			I	II	III	
1	ilość płyt azbestowo-cementowych do usunięcia	Mg	51	462	513	1 026
		m ²	3 947	35 527	39 475	78 949
2	koszt demontażu i unieszkodliwienia odpadów azbestowych	tys. zł	56	508	564	1 128
Razem koszty			56	508	564	1 128

Oszacowane koszty usunięcia wyrobów azbestowych z pokryć dachowych obiektów budowlanych wynoszą 1.128 tys. zł.

Koszty wykonania nowych pokryć dachowych w obiektach budowlanych

Jako średni koszt zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego przyjęto 70 zł brutto za 1 m² nowego pokrycia wykonanego z blachodachówki. Dane te zostały pozyskane od producentów i firm dekarских. W przypadku wykorzystania innych

materiałów szacowane koszty mogą ulec zmianie.

Tabela nr 13 *Nakłady finansowe na wykonanie nowych pokryć dachowych (w tys. zł)*

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	Etap			Razem
			I	II	III	
1	powierzchnia płyt azbestowo-cementowych do wymiany	m ²	3 947	35 527	39 475	78 949
2	koszt zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego	tys. zł	276	2 487	2 763	5 526
Razem koszty			276	2 487	2 763	5 526

Oszacowany koszt wykonania nowych pokryć dachowych wykonanych wynosi 5.526 tys. zł (według cen z 2011 r.).

Koszty usunięcia i wymiany płyt azbestowo-cementowych z elewacji obiektów budowlanych

Do oszacowania kosztów usunięcia płyt azbestowo-cementowych z elewacji budynków mieszkalnych przyjęto, że ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wynosi 1.775 m² płyt azbestowo-cementowych, co po przeliczeniu daje 23 Mg, a płyty azbestowo-cementowe zostaną unieszkodliwione w trakcie termomodernizacji budynków. Założono, że średni koszt termomodernizacji 1 m² elewacji wraz z zabudowaniem wyrobów azbestowych wynosi 150 zł brutto. Średni koszt został wyliczony na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstw, świadczących usługi termomodernizacji i unieszkodliwiania azbestu. Otrzymane wyniki zostały przedstawione w tabeli nr 14.

Tabela nr 14 *Nakłady finansowe na wykonanie termomodernizacji elewacji (w tys. zł)*

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	Etap			Razem
			I	II	III	
1	powierzchnia płyt azbestowo-cementowych do usunięcia	m ²	88	799	888	1 775
2	koszt termomodernizacji obiektów wraz z unieszkodliwieniem odpadów azbestowych	tys. zł	13	120	133	266
Razem koszty			13	120	133	266

Oszacowany koszt usunięcia płyt azbestowo-cementowych stanowiących okładziny elewacji budynków mieszkalnych wraz z wykonaniem termomodernizacji budynków wynosi 266 tys. zł (według cen z 2011 r.).

Całkowite koszty realizacji *Programu*

Całkowite koszty realizacji *Programu* w latach 2011-2032 obejmują nakłady finansowe na akcje informacyjno-edukacyjne, aktualizację *Programu*, usunięcie i wymianę pokryć dachowych oraz termomodernizację budynków.

Tabela nr 15 Szacunkowe całkowite koszty realizacji *Programu* (w tys. zł)

Lp.	Zadanie	Etap			Razem
		I	II	III	
1	akcje informacyjno-edukacyjne dla mieszkańców Gminy Brzeźnica	4	20	20	44
2	aktualizacja <i>Programu</i>	-	10	10	20
3	koszt wymiany pokryć dachowych	332	2 995	3 327	6 654
4	koszt termomodernizacji budynków	13	120	133	266
Razem koszty		349	3 145	3 490	6 984

Prognozowane całkowite koszty realizacji *Programu* w latach 2011-2032 wynoszą prawie 7 mln zł, z czego 95% stanowią odpowiednio koszty wymiany pokryć dachowych, a prawie 4% - koszty termomodernizacji budynków.

7. Źródła finansowania realizacji *Programu*

Możliwymi źródłami finansowania realizacji *Programu* są środki własne Gminy Brzeźnica, środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, środki przewidziane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz kredyty preferencyjne z BGŻ.

Do opracowania prognozowanej struktury finansowania *Programu* przyjęto następujące założenia:

1. Z budżetu Gminy finansowane będą akcje informacyjno-edukacyjne oraz aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych.

2. Środki przewidziane w budżecie Gminy roku 2012 będą wynosiły 20 tys. zł, a w każdym roku realizacji *Programu* - ok. 2 tys. zł.
3. Około 5% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.
4. Około 5% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z BGŻ.
5. Około 5% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z BOŚ.
6. Około 10% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
7. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w kolejnych latach będzie oferował dofinansowanie zadań, polegających na bezpiecznym usuwaniu azbestu.
8. Oferta BOŚ w kolejnych latach będzie przewidywała kredyty z dopłatami do odsetek z WFOŚiGW, a także kredyty na zakup i montaż urządzeń służących ochronie środowiska, z których można sfinansować zakup i montaż nowego pokrycia dachowego.

Tabela nr 16 *Prognozowana struktura finansowania realizacji Programu (w tys. zł)*

Lp.	Potencjalne źródła finansowania	Etap			Razem
		I	II	III	
1	Budżet Gminy Brzeźnica	22	20	20	62
2	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	3	25	28	56
3	PROW 2007-2013	33	30	0	63
4	Kredyty w BOŚ i BGŻ	17	150	166	333
5	Środki własne właścicieli obiektów	274	2 920	3 276	6 470
	Razem	349	3 145	3 490	6 984

7.1 Alokacja środków finansowych z budżetu Gminy

Gmina Brzeźnica przewiduje przeznaczyć w roku 2012 kwotę 20 tys. zł na realizację zadań, wynikających z niniejszego Programu, a w każdym kolejnym roku jego realizacji - kwotę 2 tys. zł.

7.2 Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu

W wyniku analizy dostępnych instrumentów finansowania ochrony środowiska wybrano instrumenty, które mogą zostać wykorzystane w celu dofinansowania realizacji *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica*.

7.2.1. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze

*Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze
ul. Kożuchowska 4, 65-364 Zielona Góra
tel. (068) 328-86-00, faks (068) 328-86-01
e-mail: sekretariat@wfosigw.zgora.pl
www.wfosigw.zgora.pl*

Na liście przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Zielonej Górze na lata 2011-2012 znajdują się działania polegające na zwiększeniu ilości unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, realizowane w ramach Programu NFOŚiGW „*Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, Część III - Usuwanie wyrobów zawierających azbest*”.

Dofinansowanie w wysokości całkowitej 5 mln zł (2,5 mln zł ze środków NFOŚiGW oraz 2,5 mln zł ze środków WFOŚiGW w Zielonej Górze), skierowane jest do jednostek samorządu terytorialnego, na terenie których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest i dla których przyjęte zostały uchwałami Rad Gminy gminne programy usuwania azbestu. Kwota dofinansowania może wynieść 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Za koszty kwalifikowane uznaje się koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest. Dofinansowanie przeznaczone jest na usuwanie odpadów zawierających azbest z budynków stanowiących własność osób prywatnych, wspólnot mieszkaniowych i jednostek samorządu terytorialnego. Dotacja zostanie przyznana pod warunkiem, że przedsięwzięcie nie zostało zakończone przed dniem złożenia wniosku o jej udzielenie.

Dofinansowanie realizowane jest w formie refundacji poniesionych kosztów kwalifikowanych na podstawie dokumentów, określonych w Warunkach dofinansowania przez WFOŚiGW w Zielonej Górze przedsięwzięć związanych z realizacją gminnych programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest przy udziale środków NFOŚiGW²⁹.

7.2.2. Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze

*Oddział BOŚ w Poznaniu
60-529 Poznań, ul. J. Dąbrowskiego 81/85
tel. (0-61) 841-08-00, faks (0-61) 841-74-24
e-mail: poznan@bosbank.pl*

*Oddział Operacyjny BOŚ w Zielonej Górze
65-001 Zielona Góra, ul. Westerplatte 50a
tel. (0-68) 324-36-54, faks (0-68) 324-51-95*

*Oddział Operacyjny BOŚ w Gorzowie Wielkopolskim
66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Sikorskiego 140A,
tel. (0-95) 733 67 50, faks (0-95) 733 67 55*

BOŚ Oddział w Poznaniu, Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w zakresie preferencyjnego kredytowania inwestycji polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest i realizowanych na terenie województwa lubuskiego. Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

Kredyty preferencyjne z dopłatami do oprocentowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze są przeznaczone dla:

1. osób fizycznych,
2. osób prawnych,
3. innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, którym przepisy prawa zezwalają na nabywanie praw oraz na zaciąganie zobowiązań we własnym imieniu (np. wspólnoty mieszkaniowe),
4. właścicieli nieruchomości lub podmiotów dysponujących innym prawem władania nieruchomością.

Przedmiotem kredytowania objęte są zadania polegające na wymianie powierzchni dachowych lub elewacyjnych wykonanych z materiałów zawierających azbest w obiektach budowlanych.

²⁹ http://www.wfosigw.zgora.pl/wfzg/doc/dok2011/uszczegolowienie_azbest_w2.pdf

Warunki kredytowania są następujące:

1. oprocentowanie: WIBOR 3M,
2. kwota kredytu: do 80% kwalifikowanych kosztów realizowanej inwestycji, lecz nie więcej niż 100.000 zł dla osób fizycznych oraz 300.000 zł dla pozostałych kredytobiorców
3. okres kredytowania: do 5 lat,
4. okres karencji: do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytowej,
5. okres realizacji zadania: do 9 miesięcy od daty postawienia przez Bank kredytu do dyspozycji Kredytobiorcy.

7.2.3. Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.

*Bank BGŻ S.A.
ul. Kasprzaka 10/16, 01-211 Warszawa
tel. (022) 860-40-00, faks (022) 860-50-00
www.bgz.pl*

Bank Gospodarki Żywnościowej (BGŻ) współpracuje z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie udzielania kredytów preferencyjnych. Podstawą do udzielania przez ARiMR pomocy ze środków krajowych, w tym dopłat do oprocentowania kredytów, jest *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR*. Zasady udzielania dopłat do oprocentowania ustalane są przez ARiMR. Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o kredyt preferencyjny są:

1. osoby fizyczne, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, z wyłączeniem emerytów i rencistów,
2. osoby prawne,
3. jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Przedmiotem kredytowania w ramach linii o symbolu **nIP** zgodnie z *Warunkami i zasadami udzielania kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych* m.in. mogą być objęte koszty rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych, w tym wyrobów azbestowych, pod warunkiem realizowania inwestycji polegającej na budowie, przebudowie lub remoncie obiektów służących do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej.

Warunki kredytowania są następujące:

1. oprocentowanie: zmienne, ustalone w oparciu o aktualną stopę redyskonta, nie mniej niż 2%,

2. kwota kredytu: nie może przekroczyć:
 - a. 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne i wynosić więcej niż 4.000.000 zł,
 - b. 70% wartości nakładów inwestycyjnych na działy specjalne produkcji rolnej i wynosić więcej niż 8.000.000 zł,
 - c. 70% wartości nakładów inwestycyjnych w przetwórstwie produktów rolnych i wynosić więcej niż 16.000.000 zł,
 - d. łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi na realizację równocześnie kilku inwestycji wymienionych w pkt a) i b) nie może przekroczyć 8.000.000 zł,
 - e. łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi na realizację równocześnie kilku inwestycji wymienionych w pkt a) - c) nie może przekroczyć 16.000.000 zł.
3. okres kredytowania: do 8 lat,
4. okres karencji: do 2 lat.

7.2.4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie
Al. Jana Pawła II 70, 00-175 Warszawa
tel. 0 800 38 00 84, faks 022 318-53-30
www.arimr.gov.pl
e-mail: info@arimr.gov.pl

Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych

Beneficjentami w ramach działania 121 *Modernizacja gospodarstw rolnych* mogą być osoby fizyczne, osoby prawne oraz spółki osobowe działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.³⁰:

W ramach działania wspierane są inwestycje materialne i niematerialne służące modernizacji produkcji rolnej, w szczególności:

1. inwestycje materialne:
 - a) budowa lub remont połączony z modernizacją budynków lub budowli,
 - b) zakup lub instalacja maszyn, urządzeń, w tym sprzętu komputerowego,
 - c) zakładanie, modernizacja sadów lub plantacji wieloletnich,
 - d) zakup, instalacja lub budowa elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej,

³⁰ Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

- przygotowania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej;
2. inwestycje niematerialne:
- a) zakup patentów, licencji, w tym licencji na oprogramowanie,
 - b) usługi związane z przygotowaniem dokumentacji technicznej lub ekonomicznej dotyczącej projektu oraz nadzorem technicznym, związane bezpośrednio z realizacją projektu.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 121 *Modernizacja gospodarstw rolnych* w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 300.000 zł. Do realizacji mogą być przyjęte operacje, których wysokość kosztów kwalifikowanych będzie wynosiła powyżej 20.000 zł. Ograniczenie to nie dotyczy operacji obejmujących wyłącznie wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenia do składowania nawozów naturalnych lub projektów związanych z dostosowaniem do norm wspólnotowych.

Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Modernizacja gospodarstw rolnych" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*, Dz.U. 207 poz. 1372.

Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Beneficjentami w ramach działania 311 *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* może być rolnik, który nie osiągnął wieku emerytalnego lub jego domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo małżonek tego rolnika³¹.

W ramach działania 311 *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* wspierane będą inwestycje w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług dla ludności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, rzemiosła lub rękodzielnictwa, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, usług transportowych, usług komunalnych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, magazynowania lub przechowywania towarów, wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

³¹ Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

Do kosztów kwalifikowalnych projektu, który może być dofinansowany w ramach przedmiotowego działania zalicza się m.in. koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki. W przypadku projektów związanych z turystyką wiejską (w tym agroturystyką) koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki będą także kosztem kwalifikowalnym.

Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*, Dz.U. nr 166 poz. 1125.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 311 *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 100.000 zł. Maksymalny poziom pomocy finansowej może wynosić 50% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Beneficjentem w ramach działania 312 *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* może być osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro³².

W ramach działania 312 *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* wspierane będą inwestycje w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług dla ludności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, rzemiosła lub rękodzielnictwa, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, usług transportowych, usług komunalnych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, magazynowania lub przechowywania towarów, wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Do kosztów kwalifikowalnych projektów, które realizowane są w działaniu 312

³² Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw zalicza się koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej. Koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, a także koszty materiałów zastępujących materiały szkodliwe (w tym wyrobów azbestowych) będą kosztami kwalifikowanymi.

Maksymalny poziom pomocy finansowej może wynosić 50% kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 312 *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 300.000 zł, z tym, że beneficjent może otrzymać dotację w wysokości odpowiednio:

- 100.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsca pracy,
- 200.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsca pracy,
- 300.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy.

Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 marca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*, Dz. U. nr 55, poz. 335.

8. Monitoring procesu realizacji Programu

Monitoring realizacji pozwoli na bieżącą analizę oraz kontrolę zgodności założonego harmonogramu realizacji z faktycznymi działaniami podejmowanymi przez właścicieli poszczególnych obiektów. Kontrolowanie zmian w skali gminy w odniesieniu do poszczególnych budynków pozwoli na zaplanowanie i weryfikację działań związanych z terminami usuwania azbestu. Każda zmiana w zakresie liczby budynków pokrytych płytami azbestowo-cementowymi, ilości czy też stanu wyrobów zawierających azbest zgłoszona przez właściciela budynku zostanie naniesiona w bazie danych przez pracownika Urzędu Gminy, co umożliwi bieżącą aktualizację bazy danych o wyrobach zawierających azbest.

W przypadku braku informacji od właścicieli/zarządców budynków koniecznym jest

przeprowadzenie aktualizacji inwentaryzacji w terenie. Wynika to z faktu, iż ponad 99% zinwentaryzowanych obiektów wymaga ponownej oceny w ciągu 5 lat (stopień pilności III). Działania te pozwolą w efektywny sposób monitorować proces usuwania azbestu w odniesieniu do konkretnych obiektów.

W celu efektywnego monitorowania przyjęto wskaźniki, służące ocenie wdrażania Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica.

Tabela nr 17 Wskaźniki oceny wdrażania Programu

Lp.	Wskaźniki oceny	Jednostka
1	Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km ² powierzchni Gminy	Mg/km ²
2	Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	Mg/rok
3	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	zł/rok
4	Ilość „dzikich wysypisk” z odpadami azbestowymi	szt.

Na podstawie bazy danych o lokalizacji i powierzchni/elewacji pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych oraz proponowanych powyżej wskaźników oceny wdrażania Programu, możliwe będzie monitorowanie Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica, jak również realizacja zadań określonych w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Wskaźnik ilości wyrobów zawierających azbest na 1 km² powierzchni Gminy powinien ulegać zmniejszeniu w każdym roku realizacji Programu, począwszy od wartości bazowej wynoszącej ok. 8,6 Mg/km² w 2011 r.

Wskaźnik ilości unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w [Mg/rok] przy założeniu równomierności rozłożenia procesu w każdym roku realizacji poszczególnych etapów Programu powinien wynosić odpowiednio:

1. etap I – ok. 26 Mg/rok,
2. etap II – ok.47 Mg/rok,
3. etap III – ok.52 Mg/rok.

Nakłady finansowe ponoszone na usunięcie odpadów zawierających azbest przy założeniu równomierności rozłożenia procesu w czasie powinny wynosić odpowiednio:

1. etap I – 34 tys. zł/rok,
2. etap II – 63 tys. zł/rok,
3. etap III –69 tys. zł/rok.

Wskaźnik ilości „dzikich wysypisk” z odpadami azbestowymi na terenie Gminy w roku bazowym wynosi 0. Jest to szczególnie wrażliwy wskaźnik w monitorowaniu bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest. Należy zwrócić szczególną uwagę, m.in. poprzez akcje informacyjno-edukacyjne, aby po zdemontowaniu wyroby azbestowe trafiły na uprawnione składowisko.

Zgodnie z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* przyjętym przez Radę Ministrów RP 14.07.2009 r. (zmienionej uchwałą nr 39/2010 z 15.03.2010 r.) do zadań samorządu gminnego należy:

1. gromadzenie informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego,
2. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami,
3. organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,
4. organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w *Programie*,
5. inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
6. współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest,
7. współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
8. współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację *Programu*,
9. współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

9. Podsumowanie

Głównym celem opracowania *Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Brzeźnica* jest zaplanowanie usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy i ich bezpieczne unieszkodliwienie.

W trakcie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachowe i elewacje obiektów budowlanych na terenie Gminy Brzeźnica pozyskano informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych w gminie. Na podstawie uzyskanych wyników inwentaryzacji można stwierdzić, iż na terenie Gminy znajduje się 80.724 m² płyt azbestowo-cementowych, co po przeliczeniu daje 1.049 Mg.

Odpady azbestowe z terenu Gminy Brzeźnica mogą być przyjmowane na składowisku w Chróściku, a także na pozostałych składowiskach w Polsce.

Proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być zakończony do końca 2032 roku. Przyjęto harmonogram zgodny z *Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*.

Na podstawie wyników inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachowe i elewacje obiektów budowlanych przyjęto, iż w etapie I w latach 2011-2012 powinno zostać unieszkodliwione ok. 52 Mg odpadów azbestowych, w etapie II w latach 2013-2022 – ok. 472 Mg, w etapie III w latach 2023-2032 – ok. 525 Mg.

Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest (łącznie z zakupem i montażem nowych pokryć dachowych) wynoszą ok. 6,9 mln zł, w tym w pierwszym okresie, tj. do 2012 roku - ok. 345 tys. zł. Należy podkreślić, iż koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych stanowią ponad 95% kosztów realizacji *Programu*. Przewiduje się, że koszty te będą pokrywane głównie przez właścicieli obiektów. Możliwe jest również wykorzystanie źródeł zewnętrznych finansowania części działań, polegających na bezpiecznym usuwaniu wyrobów azbestowych, tj. środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także kredytów preferencyjnych z BOŚ i BGŻ.

Monitoring *Programu* powinien być prowadzony w odniesieniu do poszczególnych budynków, co pozwoli na zaplanowanie i weryfikację działań związanych z terminami usuwania azbestu.

10. Bibliografia

1. Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020, Zielona Góra, 2010,
2. „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, red. Neonila Szeszenia-Dąbrowska, Łódź, 2004,
3. „Bezpieczne postępowania z azbestem i materiałami zawierającymi azbest”, red. Jerzy Dyczka, Materiały specjalistycznego kursu szkoleniowego, AGH, Kraków, 26-27.06.2003,
4. „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001,
5. Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl,
6. Baza wyrobów i odpadów zawierających azbest, www.bazaazbestowa.pl,
7. Oświadczenie rządowe z dnia 23 marca 2007 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r., Dz.U. nr 99, poz. 667,
8. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Brzeźnica na lata 2004-2011, Brzeźnica, 2004,
9. Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żagańskiego na lata 2009-2018, Żagań, 2010,
10. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, Warszawa, 2010,
11. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Województwa Lubuskiego, Zielona Góra, 2006,
12. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Powiatu Żagańskiego na lata 2010-2032, Żagań, 2010,
13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów, Dz.U. nr 216, poz. 1824,
14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. nr 162, poz. 1089,
15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 10 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, Dz.U. Nr 212, poz. 1769,
16. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, Dz.U. z 2011 r., Nr 8, poz.31,
17. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. nr 71, poz. 649,

18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów, Dz.U. Nr 249, poz. 1673,
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, Dz.U. nr 39, poz. 320,
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów, Dz.U. nr 112, poz. 1206,
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, Dz.U. nr 124, poz. 1033
22. Serwis internetowy Gminy Brzeźnica, www.Brzeznica.pl,
23. Strona internetowa WFOŚiGW w Zielonej Górze, www.wfosigw.zgora.pl,
24. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. z 2004 r. nr 3, poz. 20 z późn. zm.,
25. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, Dz.U. z 2007 r. nr 39 poz. 251 z późn. zm,
26. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.,
27. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw, Dz.U. nr 100, poz. 1085 z późn. zm.,
28. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, Dz.U. nr 199, poz. 1671 z późn. zm.

11. Spis załączników, tabel, wykresów i map

Załącznik 1. Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi.....	67
Załącznik 2. Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest	68
Załącznik 3. Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest	69
Załącznik 4. Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska	71
Załącznik 5. Karta ewidencji odpadu.....	72
Załącznik 6. Karta przekazania odpadu	73
Załącznik 7. Procedury dotyczące obowiązków i postępowania właścicieli i zarządców przy użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów	74
Załącznik 8. Szczegółowe zestawienie wyników inwentaryzacji.....	78
Załącznik 9. Wykaz zakładów przyjmujących odpady zawierające azbest	93
Załącznik 10. Wykaz przedsiębiorców, którzy uzyskali pozytywną decyzję marszałka województwa lubuskiego zatwierdzającą program gospodarki odpadami wytwarzanymi w wyniku prowadzonej działalności usługowej w zakresie demontażu wyrobów zawierających azbest.	98
Załącznik 11. Firmy zajmujące się działalnością w zakresie transportu odpadów azbestowych. .	101
Tabela nr 1 <i>Powierzchnia płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych</i>	24
Tabela nr 2 <i>Ilość płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych</i>	24
Tabela nr 3 <i>Ilość płyt azbestowo-cementowych wykorzystywanych w elewacjach budynków</i>	25
Tabela nr 4 <i>Ilość wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Brzeźnica</i>	25
Tabela nr 5 <i>Wyniki inwentaryzacji w podziale na miejscowości Gminy Brzeźnica</i>	26
Tabela nr 6 <i>Wyniki inwentaryzacji według stopni pilności usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy Brzeźnica</i>	42
Tabela nr 7 <i>Liczba obiektów według stopni pilności usunięcia wyrobów azbestowych w podziale na miejscowości</i>	42
Tabela nr 8 <i>Wyniki inwentaryzacji w podziale na typ własności</i>	43
Tabela nr 9 <i>Wyniki inwentaryzacji obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Brzeźnica</i>	44
Tabela nr 10 <i>Harmonogram realizacji Programu w podziale na 3 etapy</i>	48
Tabela nr 11 <i>Odpowiedzialność za realizację Programu</i>	49
Tabela nr 12 <i>Nakłady finansowe na usunięcie płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych (w tys. zł)</i>	50
Tabela nr 13 <i>Nakłady finansowe na wykonanie nowych pokryć dachowych (w tys. zł)</i>	51
Tabela nr 14 <i>Nakłady finansowe na wykonanie termomodernizacji elewacji (w tys. zł)</i>	51
Tabela nr 15 <i>Szacunkowe całkowite koszty realizacji Programu (w tys. zł)</i>	52
Tabela nr 16 <i>Prognozowana struktura finansowania realizacji Programu (w tys. zł)</i>	53
Tabela nr 17 <i>Wskaźniki oceny wdrażania Programu</i>	61
Wykres nr 1 <i>Porównanie liczby obiektów budowlanych z wyrobami azbestowymi w poszczególnych miejscowościach Gminy Brzeźnica</i>	27
Wykres nr 2 <i>Porównanie ilości wyrobów azbestowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Brzeźnica</i>	28
Wykres nr 3 <i>Porównanie średniej powierzchni płyt azbestowo-cementowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Brzeźnica</i>	29
Mapa nr 1 <i>Poglądowa mapa rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Brzeźnica</i>	30
Mapa nr 2 <i>Szczegółowa mapa rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Brzeźnica</i>	31

Załącznik 1. Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi

Pomieszczenie zawiera azbest*

* Tylko w przypadku oznakowania pomieszczenia w związku z brakiem możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest.

Wszystkie instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz rury azbestowo-cementowe powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej ($h = 40\% H$) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej ($60\% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny;
- 3) jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot "zawiera azbest" powinien być zastąpiony zwrotem "zawiera krokidolit/azbest niebieski".

Wzór oznakowania dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu

Wszystkie drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu, powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 30 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej ($h = 40\% H$) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej ($60\% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny.

Załącznik 2. Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:
.....
2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko lub nazwa i adres:
.....
3. Rodzaj zabudowy³⁾:
4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:
5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:
6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:
7. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾:
8. Stopień pilności⁷⁾:
9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:
a) nazwa i numer dokumentu:
- b) data ostatniej aktualizacji:
10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:
11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾:

.....
(podpis)

data

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

²⁾ Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

³⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

⁴⁾ Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

⁵⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
- drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.

⁶⁾ Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).

⁷⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089).

⁸⁾ Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

Załącznik 3. Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

OCENA stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa/ nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	

20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stale lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nieużytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

.....
(miejsowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- ²⁾ Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- ³⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- ⁴⁾ Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- ⁵⁾ Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

Załącznik 4. Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska

Gmina:
 Powiat:
 Województwo:

Informacje za okres:
 określające stan na dzień:

Dział 1. Informacje dotyczące azbestu

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest ¹⁾	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary	Ilość	Uwagi ²⁾

Objaśnienia:

- 1) Przy określaniu nazwy wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
- * płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - * płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - * rury i łączna azbestowo-cementowe,
 - * izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - * wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - * przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - * szczeliwa azbestowe,
 - * taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - * wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - * papier i tektura,
 - * inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.
- 2) Należy wskazać obiekt, w którym znajdują się wyroby zawierające azbest, oraz określić ich stan - stopień uszkodzenia wyrobów zawierających azbest.

Załącznik 5. Karta ewidencji odpadu

KARTA EWIDENCJI ODPADU ¹⁾				Nr karty	Rok kalendarzowy					
Kod odpadu ²⁾										
Rodzaj odpadu ²⁾										
Procentowa zawartość PCB w odpadzie ³⁾										
Rodzaje odpadów ⁴⁾										
Adres posiadacza odpadów ⁵⁾										
Miejscowość		Gmina		Miejscowość	Telefon służbowy					
Ulica		Nr domu		Nr lokalu	Kod pocztowy					
Miejsce prowadzenia działalności ⁶⁾										
Miejscowość		Gmina		Miejscowość	Telefon służbowy					
Ulica		Nr domu		Nr lokalu	Kod pocztowy					
Działalność w zakresie: ⁷⁾										
W		Zb		Od						
☐		☐		☐						
Un		Ok								
☐		☐								
Gospodarowanie odpadami										
Miesiąc	Masa wytworzonych odpadów [kg]	Masa odbiórnych odpadów komunalnych [kg]	Masa przetworzonych odpadów [kg]	Nr karty przekazania odpadu ¹⁵⁾	we własnym zakresie			odpady przekazane		imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej
					masa [kg]	metoda [1)	metoda [1)	masa [kg]	Nr karty przekazania [1)	

Objaśnienia:

- 1) W przypadku wytwarzania, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów należy sporządzać osobną kartę ewidencji odpadu dla każdego miejsca prowadzenia działalności, z wyjątkiem usług, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 22 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. W przypadku odbierania odpadów komunalnych należy sporządzić osobno kartę dla każdej gminy, z terenu której odpady komunalne są odbierane. Nie dotyczy komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, prowadzącego zakład przetwarzania, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z późn. zm.), w zakresie odpadów powstałych w wyniku demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz prowadzącego stację demontażu i prowadzącego punkt zbierania pojazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202, z późn. zm.), w zakresie gospodarowania pojazdami wycofanymi z eksploatacji.
- 2) Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- 3) Dotyczy działalności w zakresie unieszkodliwiania PCB.
- 4) Podać imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów. W przypadku odbierania odpadów komunalnych posiadaczem obowiązany do wypełnienia karty ewidencji odpadu jest przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 5) Podać adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów.
- 6) Podać adres miejsca prowadzenia działalności. W przypadku posiadania decyzji na prowadzenie działalności na terenie całego kraju lub na określonym obszarze należy wskazać adres siedziby lub miejsca zamieszkania posiadacza odpadów. W przypadku przedsiębiorcy, który uzyskał zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, należy podać województwo i gminę.
- 7) Zaznaczyć symbolem X właściwy kwadrat: W - wytwarzanie odpadów, Zb - zbieranie odpadów, Od - odzysk, Un - unieszkodliwianie odpadów, Ok - odbieranie odpadów komunalnych.
- 8) Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- 9) Nie dotyczy odpadów komunalnych.
- 10) Odpady komunalne w rozumieniu definicji zawartej w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 11) Wypełnia przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 12) Podać nr karty przekazania, na podstawie której odpad został przyjęty. W przypadku przywozu odpadów na terytorium kraju należy wpisać "Przywóz do RP". W przypadku przyjmowania odpadów z innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu. W przypadku przyjmowania odpadów od posiadacza zwolnionego z obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów rubryka pozostaje niewypełniona.
- 13) Podać masę odpadów zagospodarowanych we własnym zakresie.
- 14) Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 15) Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 16) Podać nr karty przekazania odpadu, którą został przekazany innemu posiadaczowi odpadów. W przypadku wywozu odpadów poza terytorium kraju należy wpisać "Wywóz poza RP". W przypadku przekazania odpadów osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami do wykorzystania na własne potrzeby zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach należy wpisać "Przekazane os. fiz.". W przypadku przekazywania do innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu.

Załącznik 6. Karta przekazania odpadu

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU		Państwo ¹⁾	Prok. Kalendarzowy
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ²⁾	Transportujący odpad ³⁾	Posiadacz nieruchomości, który przyjmuje odpad ⁴⁾	
Adres ⁵⁾	Adres ⁶⁾	Adres ⁵⁾	
Nr REGON ⁸⁾	Nr REGON ⁸⁾	Nr REGON ⁸⁾	
Miejsce przeznaczenia odpadów ⁹⁾			
Rodzaj procesu usuwania, składowania lub innego sposobu oddziaływania ⁹⁾			
Wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego odzysk lub recykling ¹⁰⁾			
		TAK ☐	NIE ☐
Kod odpadu ¹¹⁾	Rodzaj odpadu ¹²⁾	Numer rejestracyjny pojazdu, przyczepy lub naczepy ⁷⁾	
Data wystawienia ¹³⁾	Masa przekazanych odpadów (Mg) ¹⁴⁾		
Podpisem przekazania odpadu		Podpisem wykonania usługi transportu ¹⁵⁾	
Data, miejsce i podpis		Data, miejsce i podpis	

Objaśnienia:

- Numer jest nadawany przez posiadacza odpadów, który przekazuje odpad.
- Podać imię i nazwisko lub nazwę podmiotu.
- W przypadku odpadów komunalnych do wypełnienia karty przekazania odpadu jest obowiązany przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- Dotyczy przedsiębiorcy transportującego odpady, niebędącego posiadaczem odpadów, działającego na zlecenie innego posiadacza odpadów, który zlecił mu wykonanie usługi transportu odpadów.
- Podać adres zamieszkania lub siedziby podmiotu.
- O ile posiada.
- W przypadku gdy odpad jest transportowany kolejno przez dwóch lub więcej prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów, w oznaczonych rubrykach należy podać wymagane dane i podpisy wszystkich transportujących odpad z zachowaniem kolejności transportowania odpadu.
- Podać adres miejsca odbioru odpadu, pod który należy dostarczyć odpad, wskazany przez posiadacza odpadu transportującemu odpady.
- Dotyczy stacji demontażu w przypadku przekazywania odpadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Podać symbol R lub D. Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- Dotyczy dokumentów wystawianych przez prowadzących odzysk lub recykling na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607, z późn. zm.).
- Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- W przypadku odpadów niebezpiecznych podać datę przekazania odpadu.
- Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady temu samemu posiadaczowi odpadów.
- Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

Załącznik 7. Procedury dotyczące obowiązków i postępowania właścicieli i zarządców przy użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów³³

Procedura nr 1

Sporządzenie „Oceny Stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”	Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest
Opracowanie corocznego planu kontroli jakości powietrza dla pomieszczeń zawierających azbest	Sporządzenie informacji dla wójta/burmistrza/prezydenta (corocznie)
Opracowanie instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest	Oznakowanie pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest
	Zaznaczenie na planach sytuacyjnych terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest

Opis procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania właścicieli i zarządców budynków, budowli, instalacji i urządzeń oraz terenów gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest. Procedura dotyczy więc bezpiecznego ich użytkowania.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje okres posiadania budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu - niezależnie od ich wielkości lub stanu, jeżeli znajdują się tam wyroby zawierające azbest.

Opis szczegółowy

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia technicznego oraz terenu - gdzie znajdują się wyroby zawierające azbest - ma obowiązek sporządzenia - w 2 egzemplarzach - „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik 4). Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek wcześniej - sporządzają następane „Oceny...” w terminach wynikających z warunków poprzedniej „Oceny...” - tzn.:

- Po 5-u latach - jeżeli wyroby zawierające azbest są w dobrym stanie technicznym i nieuszkodzone,

³³ „Bezpieczne postępowania z azbestem i materiałami zawierającymi azbest” pod red. Jerzego Dyczka, Materiały specjalistycznego kursu szkoleniowego, AGH, Kraków, 26-27.06.2003

- Po roku - jeżeli przy poprzedniej „Oceny...” ujawnione zostały drobne (do 3% powierzchni wyrobów) uszkodzenia.

Wyroby, które posiadały lub posiadają duże i widoczne uszkodzenia - powinny zostać bezzwłocznie usunięte.

Jeden egzemplarz „Oceny...” właściciel lub zarządca zobowiązany jest złożyć właściwemu terenowo organowi architektoniczno-budowlanemu lub powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego - w terminie do 30-tu dni od dnia jej sporządzenia. Drugi egzemplarz zachowuje przy dokumentacji budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu - do czasu sporządzenia następnej „Oceny..”.

Właściciel lub zarządca zobowiązany jest do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji powinny służyć do sporządzenia stosownej informacji dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta - właściwego dla miejsca znajdowania się budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest. Wzory informacji są odpowiednio w załącznikach:

- Załącznik 2 - Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.
- Załącznik 3 - Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone.

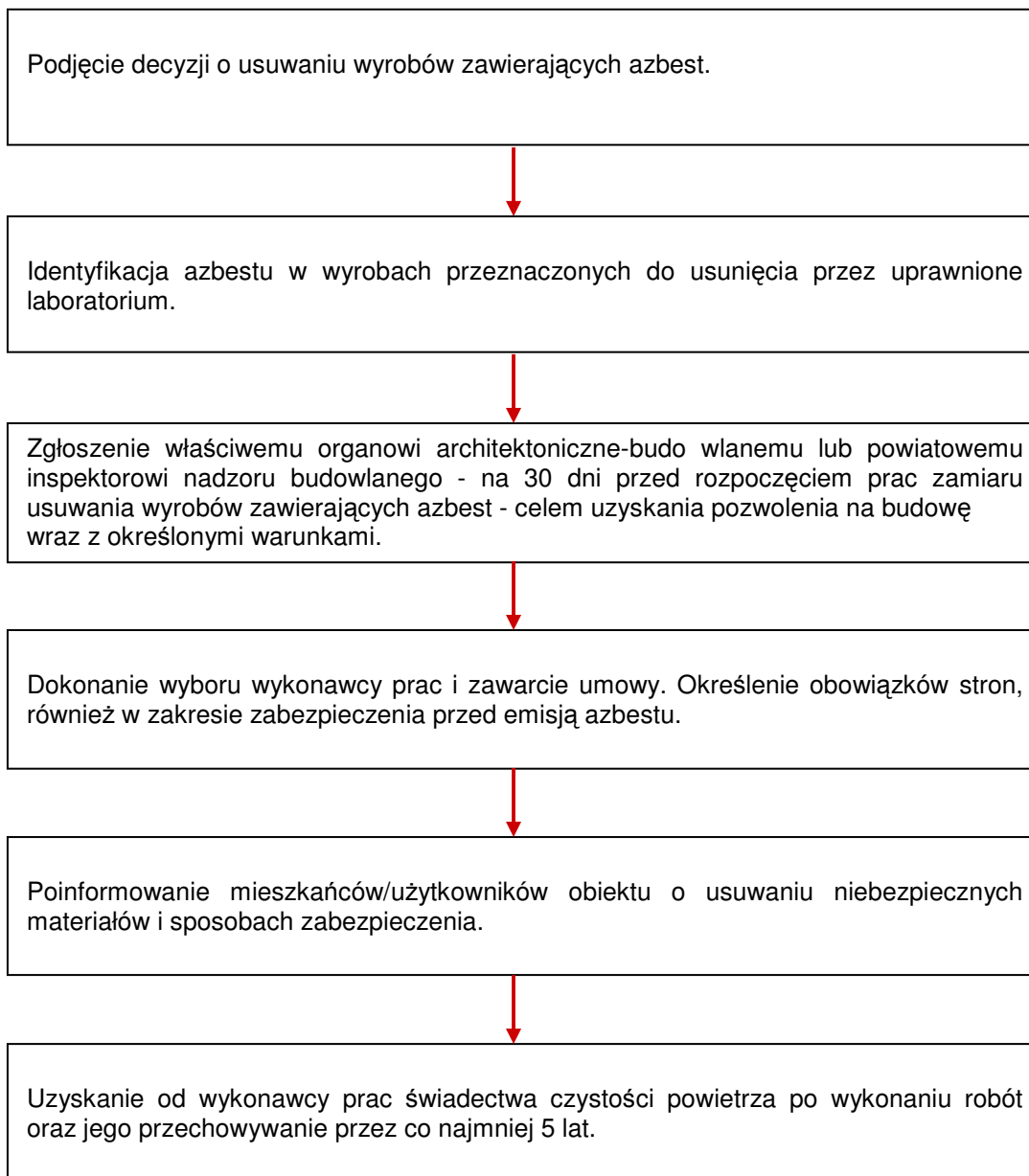
Informacje przedkłada się corocznie, celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest - co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie. Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie występują wyroby zawierające azbest, ma ponadto obowiązki:

- Oznakowania pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest - odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu (załącznik 1).
- Opracowania i wywieszenia na widocznym miejscu instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest.
- Zaznaczenia na planie sytuacyjnym terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest.

Ponadto, jeżeli w budynku, budowli, instalacji lub urządzeniu o: znajdują się wyroby zawierające azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ (tzw. „miękkie”), lub jeżeli wyroby zawierają azbest krokidolid a także jeżeli te wyroby znajdują się w zamkniętych pomieszczeniach, lub istnieje, uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska - właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwz; dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Procedura nr 2

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i postępowania właścicieli zarządców budynków, budowli, instalacji lub urządzeń oraz terenów z wyrobami zawierającymi azbest - przed i w czasie wykonywania prac usuwania lub zabezpieczenia takich prac.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje okres podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, do zakończenia tych robót i uzyskania stosownego oświadczenia wykonawcy prac.

Opis szczegółowy

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie znajduje się

azbest lub wyroby zawierające azbest - powinien dokonać identyfikacji rodzaju i ilości azbestu w wyrobach, przez uprawnione do takich prac laboratorium. Identyfikacja azbestu powinna nastąpić w okresie użytkowania wyrobów, jeszcze przed rozpoczęciem wykonywania prac zabezpieczenia lub usuwania takich wyrobów - o ile informacja ta, nie jest podana w innych dokumentach budowy przedmiotowego obiektu.

Identyfikacja azbestu jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy, wynikającym z tytułu własności oraz odpowiedzialności prawnej, dotyczącej ochrony osób trzecich od szkód mogących wynikać z nieodpowiedniej eksploatacji przedmiotu stanowiącego własność. Wyniki identyfikacji azbestu powinny być uwzględniane przy:

- Sporządzaniu „Oceny...”
- Sporządzaniu informacji dla wójta, burmistrza, prezydenta miasta
- Zawieraniu umowy na wykonanie prac zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest z wykonawcą tych prac - wytwarzającym odpady niebezpieczne.

Właściciel lub zarządca może zlecić innym - fachowo przygotowanym osobom lub podmiotom prawnym - przeprowadzenia czynności wykonania identyfikacji azbestu w wyrobach. W każdym przypadku powinno to mieć miejsce przed rozpoczęciem prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu i wyrobami zawierającymi azbest, ma obowiązek zgłoszenia - na 30 dni przed rozpoczęciem prac, wniosku o pozwolenie na budowę (remont), wraz z określonymi warunkami. Wniosek powinien zostać sporządzony z uwzględnieniem przepisów wynikających z art. 31 ust. 3, pkt.2 oraz art. 36 ust.1 pkt. 1 i 4 *ustawy - Prawo budowlane*. Zatajenie informacji o występowaniu azbestu w wyrobach, które będą przedmiotem prac remontowo-budowlanych skutkuje - na podstawie *ustawy - Prawo ochrony środowiska* - odpowiedzialnością prawną. Po dopełnieniu obowiązków formalnoprawnych, właściciel lub zarządca dokonuje wyboru wykonawcy prac - wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczenia budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z azbestu. W umowie powinny być jasno sprecyzowane obowiązki stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu w czasie wykonywania prac.

Niezależnie od obowiązków wykonawcy prac, właściciel lub zarządca powinien poinformować mieszkańców lub użytkowników budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, o usuwaniu niebezpiecznych materiałów zawierających substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla ludzi oraz o sposobach zabezpieczenia przed tą szkodliwością. Na końcu właściciel lub zarządca powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania robót i oczyszczenia z azbestu, a następnie przechowywać je przez okres co najmniej 5 lat, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

Załącznik 8. Szczegółowe zestawienie wyników inwentaryzacji

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
1	Brzeźnica	Leśna	6a	303/1	2	3	12
2	Brzeźnica	Nabrzeżna	1	530/1	2	3	550
3	Brzeźnica	Nabrzeżna	1	530/1	2	3	30
4	Brzeźnica	Nabrzeżna	1	530/1	2	3	35
5	Brzeźnica	Nabrzeżna	1	530/1	2	3	82
6	Brzeźnica	Nabrzeżna	1	530/1	2	3	42
7	Brzeźnica	Nabrzeżna	1	530/1	2	3	399
8	Brzeźnica	Nabrzeżna	1	530/1	2	3	154
9	Brzeźnica	Nabrzeżna	4	637/4	2	3	102
10	Brzeźnica	Nabrzeżna	4	637/4	2	3	267
11	Brzeźnica	Nabrzeżna	4	642	2	3	83
12	Brzeźnica	Nabrzeżna	7	616/1	2	3	60
13	Brzeźnica	Nabrzeżna	7	616/1	2	3	55
14	Brzeźnica	Nabrzeżna	7	616/1	2	3	434
15	Brzeźnica	Nabrzeżna	9	602/2	2	3	12
16	Brzeźnica	Nabrzeżna	11	609/1	2	3	270
17	Brzeźnica	Nabrzeżna	13	604/2	2	3	72
18	Brzeźnica	Nabrzeżna	13	604/2	2	3	129
19	Brzeźnica	Nabrzeżna	16	602/2	2	3	12
20	Brzeźnica	Polna	3	285	2	3	214
21	Brzeźnica	Polna	4	286	2	3	30
22	Brzeźnica	Polna	4	286	2	3	36
23	Brzeźnica	Wędkarska	1	553	2	3	22
24	Brzeźnica	Wędkarska	1	553	2	3	39
25	Brzeźnica	Wędkarska	4	856	2	3	27
26	Brzeźnica	Wędkarska	4	856	2	3	37
27	Brzeźnica	Wędkarska	6	545/1	2	3	12
28	Brzeźnica	Wędkarska	6	791	2	3	23
29	Brzeźnica	Wędkarska	9	538/1	2	3	32
30	Brzeźnica	Wędkarska	9	538/1	2	3	10
31	Brzeźnica	Wędkarska	11	535	2	3	29
32	Brzeźnica	Wędkarska	11	535	2	3	17
33	Brzeźnica	Wędkarska	11	535	2	3	41
34	Brzeźnica	Wędkarska	11	535	2	3	6
35	Brzeźnica	Wędkarska	11	538/1	2	3	37
36	Brzeźnica	Wędkarska	22	92/2	2	3	129
37	Brzeźnica	Wędkarska	22	92/2	2	3	17
38	Brzeźnica	Wędkarska	22	92/2	2	3	23
39	Brzeźnica	Zielonogórska	5	630/2	2	3	71
40	Brzeźnica	Zielonogórska	5	630/2	2	3	16
41	Brzeźnica	Zielonogórska	5	630/2	2	3	12
42	Brzeźnica	Zielonogórska	5	630/2	2	3	26
43	Brzeźnica	Zielonogórska	8	690/5	2	3	41
44	Brzeźnica	Zielonogórska	8	690/5	2	3	35
45	Brzeźnica	Zielonogórska	9	590	2	3	107
46	Brzeźnica	Zielonogórska	9	591	2	3	48
47	Brzeźnica	Zielonogórska	9	591	2	3	102

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
48	Brzeźnica	Zielonogórska	10	696	2	3	31
49	Brzeźnica	Zielonogórska	10	696	2	3	72
50	Brzeźnica	Zielonogórska	13	583/5	2	3	15
51	Brzeźnica	Zielonogórska	14	701/2	2	3	12
52	Brzeźnica	Zielonogórska	14	701/1	2	3	32
53	Brzeźnica	Zielonogórska	15	582/2	2	3	173
54	Brzeźnica	Zielonogórska	17	703	2	3	7
55	Brzeźnica	Zielonogórska	19	705	2	3	8
56	Brzeźnica	Zielonogórska	20	574	2	3	339
57	Brzeźnica	Zielonogórska	20	572/2	2	2	10
58	Brzeźnica	Zielonogórska	21	572/1	2	3	25
59	Brzeźnica	Zielonogórska	23	186	2	3	15
60	Brzeźnica	Zielonogórska	23	186	2	3	20
61	Brzeźnica	Zielonogórska	23	186	2	3	6
62	Brzeźnica	Zielonogórska	25	184/2	2	3	15
63	Brzeźnica	Zielonogórska	28	26/27	2	3	18
64	Brzeźnica	Zielonogórska	28	26/27	2	3	40
65	Brzeźnica	Zielonogórska	28	26/42	2	3	20
66	Brzeźnica	Zielonogórska	28	26/27	2	3	36
67	Brzeźnica	Zielonogórska	29	26/28	2	3	20
68	Brzeźnica	Zielonogórska	29	26/28	2	3	25
69	Brzeźnica	Zielonogórska	29	26/28	2	3	44
70	Brzeźnica	Zielonogórska	30	777/1	1	3	386
71	Brzeźnica	Zielonogórska	31	556	2	3	146
72	Brzeźnica	Zielonogórska	32	239	2	3	88
73	Brzeźnica	Zielonogórska	32	239	2	3	85
74	Brzeźnica	Zielonogórska	34	234/1	2	3	30
75	Brzeźnica	Zielonogórska	34	234/1	2	3	79
76	Brzeźnica	Zielonogórska	34	234/1	2	3	15
77	Brzeźnica	Zielonogórska	36	233/1	2	3	13
78	Brzeźnica	Zielonogórska	36	233/2	2	3	20
79	Brzeźnica	Zielonogórska	36	233/2	2	3	10
80	Brzeźnica	Zielonogórska	37	246/2	2	3	36
81	Brzeźnica	Zielonogórska	45	174/12	2	3	341
82	Brzeźnica	Zielonogórska	46	215	2	3	29
83	Brzeźnica	Zielonogórska	47	171/2	2	3	24
84	Brzeźnica	Zielonogórska	50	219	2	3	58
85	Brzeźnica	Zielonogórska	50	219	2	3	20
86	Brzeźnica	Zielonogórska	50	219	2	3	42
87	Brzeźnica	Zielonogórska	52	162/1	2	3	69
88	Brzeźnica	Zielonogórska	57	153	2	3	286
89	Brzeźnica	Zielonogórska	57	153	2	3	25
90	Brzeźnica	Zielonogórska	57	153	2	3	26
91	Brzeźnica	Zielonogórska	57	153	2	3	10
92	Brzeźnica	Zielonogórska	58	143/2	2	3	18
93	Brzeźnica	Zielonogórska	58	143/2	2	3	20
94	Brzeźnica	Zielonogórska	29a	26/24	2	3	5
95	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/24	2	3	18
96	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/24	2	3	11

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
97	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/24	2	3	19
98	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/24	2	3	35
99	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	18
100	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	33
101	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	8
102	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	10
103	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	17
104	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	14
105	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	10
106	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	26
107	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	44
108	Brzeźnica	Zielonogórska	29abcd	26/30	2	3	10
109	Brzeźnica	Zielonogórska	29b	26/24	2	3	5
110	Brzeźnica	Zielonogórska	29b	26/24	2	3	10
111	Brzeźnica	Zielonogórska	29c	26/30	2	3	5
112	Brzeźnica	Zielonogórska	29d	26/30	2	3	5
113	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	694
114	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	108
115	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	1823
116	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	336
117	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	1833
118	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	336
119	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	1393
120	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	244
121	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	1359
122	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	244
123	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	1376
124	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	244
125	Brzeźnica	Zielonogórska	29e	26/56	2	3	1376
126	Brzeźnica	Zielonogórska	30a	561/10	2	3	263
127	Brzeźnica	Zielonogórska	30a	561/10	2	3	103
128	Brzeźnica	Zielonogórska	30b	26/9	2	3	32
129	Brzeźnica	Zielonogórska	BN	561/4	2	3	215
130	Brzeźnica	Zielonogórska	BN	707/1	2	3	608
131	Brzeźnica	Zielonogórska	BN	707/1	2	3	295
132	Brzeźnica		1	865	2	3	9
133	Brzeźnica		1	865	2	3	8
134	Brzeźnica		1	865	2	3	10
135	Chozków	Kożuchowska	1	164/2	2	3	21
136	Chozków	Kożuchowska	1	164/2	2	3	17
137	Chozków	Kożuchowska	4	296/2	2	3	283
138	Chozków	Kożuchowska	4	296/2	2	3	8
139	Chozków	Kożuchowska	8	171/1	2	3	10
140	Chozków	Kożuchowska	9	175	2	3	45
141	Chozków	Kożuchowska	9	175	2	3	50
142	Chozków	Kożuchowska	10	305	2	3	21
143	Chozków	Kożuchowska	10	305	2	3	18
144	Chozków	Kożuchowska	10	305	2	3	14
145	Chozków	Kożuchowska	10	305	2	3	12

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
146	Chotków	Kożuchowska	12	282	2	3	20
147	Chotków	Kożuchowska	14	179/1	2	3	122
148	Chotków	Kożuchowska	16	315/5	2	3	21
149	Chotków	Kożuchowska	16	315/5	2	3	9
150	Chotków	Kożuchowska	18	182/2	2	3	45
151	Chotków	Kożuchowska	18	182/2	2	3	231
152	Chotków	Kożuchowska	18	182/2	2	3	88
153	Chotków	Kożuchowska	18	182/2	2	3	20
154	Chotków	Kożuchowska	19	183	2	3	181
155	Chotków	Kożuchowska	19	183	2	3	137
156	Chotków	Kożuchowska	20	185	2	3	28
157	Chotków	Kożuchowska	20	185	2	3	10
158	Chotków	Kożuchowska	21	330/3	2	2	35
159	Chotków	Kożuchowska	22	187	2	3	216
160	Chotków	Kożuchowska	22	187	2	3	178
161	Chotków	Kożuchowska	22	187	2	3	42
162	Chotków	Kożuchowska	22	187	2	3	71
163	Chotków	Kożuchowska	24	190	2	3	10
164	Chotków	Kożuchowska	24	190	2	3	33
165	Chotków	Kożuchowska	24	190	2	3	12
166	Chotków	Kożuchowska	24	190	2	3	50
167	Chotków	Kożuchowska	25	334	2	3	87
168	Chotków	Kożuchowska	25	334	2	3	100
169	Chotków	Kożuchowska	25	332/1	2	3	100
170	Chotków	Kożuchowska	26	193/2	2	3	20
171	Chotków	Kożuchowska	26	193/2	2	3	23
172	Chotków	Kożuchowska	26	193/2	2	3	18
173	Chotków	Kożuchowska	31	197	2	3	430
174	Chotków	Kożuchowska	39	206/3	2	3	53
175	Chotków	Kożuchowska	43	210/7	2	3	51
176	Chotków	Kożuchowska	43	209	2	3	24
177	Chotków	Kożuchowska	43	209	2	3	296
178	Chotków	Kożuchowska	43	209	2	3	150
179	Chotków	Kożuchowska	47	353	2	3	98
180	Chotków	Kożuchowska	50	244	2	3	64
181	Chotków	Kożuchowska	50	244	2	3	27
182	Chotków	Kożuchowska	52	521/1	2	3	105
183	Chotków	Kożuchowska	56	548/1	2	3	27
184	Chotków	Kożuchowska	60	530	2	3	116
185	Chotków	Kożuchowska	60	530	2	3	12
186	Chotków	Kożuchowska	61	7/2	2	3	29
187	Chotków	Kożuchowska	61	7/2	2	3	30
188	Chotków	Kożuchowska	62	546	2	3	25
189	Chotków	Kożuchowska	62	546	2	3	27
190	Chotków	Kożuchowska	68	7/17	2	3	48
191	Chotków	Kożuchowska	86	624/3	2	3	28
192	Chotków	Kożuchowska	89	579/2	2	3	10
193	Chotków	Kożuchowska	91	611	2	3	494
194	Chotków	Kożuchowska	91	611	2	3	14

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
195	Chotków	Kożuchowska	92	607	2	3	24
196	Chotków	Kożuchowska	95	558/4	2	3	6
197	Chotków	Kożuchowska	15a	315/4	2	3	202
198	Chotków	Kożuchowska	48a	213/1	2	3	26
199	Chotków	Kożuchowska	48a	213/1	2	3	15
200	Chotków	Kożuchowska	BN	5/31	2	3	15
201	Chotków	Kożuchowska	BN	560/11	2	3	23
202	Chotków	Kożuchowska	BN	560/11	2	3	22
203	Chotków	Kożuchowska	BN	560/11	2	3	20
204	Chotków	Kożuchowska	BN	560/11	2	3	20
205	Chotków	Kożuchowska	BN	560/11	2	3	17
206	Chotków	Kożuchowska	BN	560/10	2	3	14
207	Chotków	Kożuchowska	BN	560/10	2	3	16
208	Chotków	Kożuchowska	BN	560/10	2	3	22
209	Chotków	Kożuchowska	BN	560/10	2	3	25
210	Chotków	Kożuchowska	BN	560/10	2	3	22
211	Chotków	Kożuchowska	BN	560/18	2	3	37
212	Chotków	Młynarska	1	854	2	3	47
213	Chotków	Młynarska	1	854	2	3	6
214	Chotków	Młynarska	4	713/2	2	3	67
215	Chotków	Młynarska	5	711	2	3	41
216	Chotków	Młynarska	11	702/2	2	3	61
217	Chotków	Młynarska	11	702/2	2	3	50
218	Chotków	Młynarska	13	700/5	2	3	127
219	Chotków	Młynarska	14	697/2	2	3	52
220	Chotków	Młynarska	14	697/2	2	3	28
221	Chotków	Młynarska	14	697/3	2	3	20
222	Chotków	Młynarska	16	691/4	2	3	229
223	Chotków	Młynarska	20	682/9	2	3	116
224	Chotków	Młynarska	13b	698/2	2	3	52
225	Chotków	Przemysłowa	3	14/4	2	3	57
226	Chotków	Przemysłowa	3	14/5	2	3	18
227	Chotków	Przemysłowa	4	14/6	2	3	33
228	Chotków	Przemysłowa	4	14/7	2	3	42
229	Chotków	Przemysłowa	4	14/7	2	3	35
230	Chotków	Przemysłowa	5	16/2	2	3	13
231	Chotków	Przemysłowa	5	16/2	2	3	19
232	Chotków	Przemysłowa	5	16/2	2	3	42
233	Chotków	Przemysłowa	5	16/2	2	3	18
234	Chotków	Przemysłowa	5	16/2	2	3	15
235	Chotków	Przemysłowa	6	16/3	2	3	27
236	Chotków	Przemysłowa	6	16/3	2	3	19
237	Chotków	Przemysłowa	6	16/3	2	3	10
238	Chotków	Przemysłowa	6	16/3	2	3	15
239	Chotków	Przemysłowa	7	14/8	2	3	41
240	Chotków	Przemysłowa	7	14/8	2	3	16
241	Chotków	Przemysłowa	7	14/8	2	3	24
242	Chotków	Przemysłowa	7	14/22	2	3	72
243	Chotków	Przemysłowa	8	14/10	2	3	16

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
244	Chotków	Przemysłowa	8	14/10	2	3	51
245	Chotków	Przemysłowa	8	14/9	2	3	21
246	Chotków	Przemysłowa	9	16/4	2	3	8
247	Chotków	Przemysłowa	9	16/4	2	3	13
248	Chotków	Przemysłowa	9	16/4	2	3	29
249	Chotków	Przemysłowa	10	16/5	2	3	39
250	Chotków	Przemysłowa	10	16/5	2	3	7
251	Chotków	Przemysłowa	10a	15/15	2	3	694
252	Chotków	Przemysłowa	10a	15/15	2	3	63
253	Chotków	Przemysłowa	10a	15/9	2	3	1284
254	Chotków	Przemysłowa	10a	15/10	2	3	2343
255	Chotków	Przemysłowa	10a	15/10	2	3	1250
256	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	1561
257	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	1561
258	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	1536
259	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	1479
260	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	1506
261	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	1622
262	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	1628
263	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	106
264	Chotków	Przemysłowa	BN	15/19	2	3	284
265	Chotków		1	27	2	3	133
266	Chotków		1	27	2	3	90
267	Chotków		1	27	2	3	20
268	Chotków		1	27	2	3	19
269	Chotków		1	15	2	3	122
270	Chotków		3	32	2	3	22
271	Chotków		3	32	2	3	83
272	Chotków		3	32	2	3	28
273	Chotków		5	34	2	3	55
274	Chotków		5	34	2	3	100
275	Chotków		5	34	2	3	110
276	Chotków		5	34	2	3	10
277	Chotków		6	14	2	3	28
278	Chotków		6	14	2	3	67
279	Chotków		8	9/2	2	3	11
280	Jabłonów	Dębowa	2	531	2	2	75
281	Jabłonów	Dębowa	6	141/2	2	3	526
282	Jabłonów	Dębowa	9	142	2	3	45
283	Jabłonów	Dębowa	9	142	2	3	30
284	Jabłonów	Dębowa	11	144	1	3	180
285	Jabłonów	Dębowa	11	144	2	3	6
286	Jabłonów	Dębowa	13	146/5	2	3	296
287	Jabłonów	Zielona	1	602	2	3	9
288	Jabłonów	Zielona	7	597/6	2	3	414
289	Jabłonów	Zielona	10	593	2	3	49
290	Jabłonów	Zielona	15	584	2	3	277
291	Jabłonów	Zielona	18	582	2	3	5
292	Jabłonów	Zielona	20	581/2	2	3	26

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
293	Jabłonów	Zielona	20	581/2	2	3	49
294	Jabłonów	Zielona	21	580/1	2	3	51
295	Jabłonów	Zielona	21	579/4	2	3	14
296	Jabłonów	Zielona	21	580/1	2	3	60
297	Jabłonów	Zielona	21	580/1	2	3	7
298	Jabłonów	Zielona	23	557	2	3	133
299	Jabłonów	Zielona	23	557	2	3	29
300	Jabłonów	Zielona	24	578/2	2	3	98
301	Jabłonów	Zielona	25	577	2	3	61
302	Jabłonów	Zielona	31	569/1	2	3	107
303	Jabłonów	Zielona	31	569/1	2	3	35
304	Jabłonów	Zielona	31	569/2	2	3	188
305	Jabłonów	Zielona	31	569/2	2	3	177
306	Jabłonów	Zielona	31	569/1	2	3	22
307	Jabłonów	Zielona	31	569/1	2	2	9
308	Jabłonów	Zielona	32	568	2	3	293
309	Jabłonów	Zielona	32	568	2	3	69
310	Jabłonów	Zielona	32	568	2	3	8
311	Jabłonów	Zielona	33	600	2	3	209
312	Jabłonów	Zielona	33	600	2	3	59
313	Jabłonów	Zielona	33	600	2	3	52
314	Jabłonów	Zielona	33	600	2	3	24
315	Jabłonów	Żagańska	2	714/2	2	3	42
316	Jabłonów	Żagańska	2	714/1	2	3	18
317	Jabłonów	Żagańska	2	714/2	2	3	19
318	Jabłonów	Żagańska	2	714/2	2	3	9
319	Jabłonów	Żagańska	3	722	2	3	19
320	Jabłonów	Żagańska	4	721/2	2	3	81
321	Jabłonów	Żagańska	4	721/2	2	3	20
322	Jabłonów	Żagańska	4	721/1	2	3	72
323	Jabłonów	Żagańska	4	721/1	2	3	60
324	Jabłonów	Żagańska	5	725/2	2	3	284
325	Jabłonów	Żagańska	5	725/2	2	3	51
326	Jabłonów	Żagańska	5	723	2	3	99
327	Jabłonów	Żagańska	5	723	2	3	87
328	Jabłonów	Żagańska	5	723	2	3	21
329	Jabłonów	Żagańska	5	759	2	3	19
330	Jabłonów	Żagańska	7	724	2	3	20
331	Jabłonów	Żagańska	8	732	2	3	165
332	Jabłonów	Żagańska	8	732	2	3	256
333	Jabłonów	Żagańska	9	733	2	3	76
334	Jabłonów	Żagańska	10	739	2	3	167
335	Jabłonów	Żagańska	10	739	2	3	60
336	Jabłonów	Żagańska	10	739	2	3	45
337	Jabłonów	Żagańska	11	739	2	3	100
338	Jabłonów	Żagańska	11	739	2	3	31
339	Jabłonów	Żagańska	12	746/2	2	3	75
340	Jabłonów	Żagańska	12	746/2	2	3	51
341	Jabłonów	Żagańska	12	746/2	2	2	42

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
342	Jablonów	Żagańska	12	746/2	2	3	20
343	Jablonów	Żagańska	13	747	2	3	18
344	Jablonów	Żagańska	13	747	2	3	25
345	Jablonów	Żagańska	14	747	2	3	14
346	Jablonów	Żagańska	14	747	2	3	61
347	Jablonów	Żagańska	16	751	2	3	188
348	Jablonów	Żagańska	16	751	2	3	111
349	Jablonów	Żagańska	16	751	2	3	17
350	Jablonów	Żagańska	16	751	2	3	29
351	Jablonów	Żagańska	16	751	2	3	51
352	Jablonów	Żagańska	17	756	2	3	147
353	Jablonów	Żagańska	17	756	2	3	43
354	Jablonów	Żagańska	17	756	2	3	10
355	Jablonów	Żagańska	19	523/6	2	3	9
356	Jablonów	Żagańska	19	523/6	2	3	64
357	Jablonów	Żagańska	19	523/6	2	3	51
358	Jablonów	Żagańska	19	523/1	2	3	24
359	Jablonów	Żagańska	22	893	2	3	11
360	Jablonów	Żagańska	22	893	2	3	8
361	Jablonów	Żagańska	23	898	2	3	107
362	Jablonów	Żagańska	25	895	2	3	12
363	Jablonów	Żagańska	25	895	2	3	45
364	Jablonów	Żagańska	25	895	2	3	15
365	Jablonów	Żagańska	26	896	2	3	72
366	Jablonów	Żagańska	26	896	2	3	35
367	Jablonów	Żagańska	26	896	2	3	8
368	Jablonów	Żagańska	26	896	2	3	13
369	Jablonów	Żagańska	36	6/6	2	3	13
370	Jablonów	Żagańska	36	6/6	2	3	9
371	Jablonów	Żagańska	42	66	2	3	51
372	Jablonów	Żagańska	45	68/4	2	3	133
373	Jablonów	Żagańska	47	92	2	3	87
374	Jablonów	Żagańska	47	92	2	3	141
375	Jablonów	Żagańska	47	92	2	3	181
376	Jablonów	Żagańska	48	93	2	3	40
377	Jablonów	Żagańska	53	159	2	3	284
378	Jablonów	Żagańska	53	159	2	3	229
379	Jablonów	Żagańska	70	555/2	2	3	8
380	Jablonów	Żagańska	71	558	2	3	68
381	Jablonów	Żagańska	71	558	2	3	47
382	Jablonów	Żagańska	71	558	2	3	23
383	Jablonów	Żagańska	71	558	2	3	24
384	Jablonów	Żagańska	72	559/1	2	3	35
385	Jablonów	Żagańska	72	559/1	2	3	85
386	Jablonów	Żagańska	73	560	2	3	47
387	Jablonów	Żagańska	74	561	2	3	98
388	Jablonów	Żagańska	75	562	2	3	34
389	Jablonów	Żagańska	75	562	2	3	124
390	Jablonów	Żagańska	10a	738	2	3	70

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
391	Jabłonów	Żagańska	10a	738	2	3	194
392	Jabłonów	Żagańska	10a	738	2	3	69
393	Jabłonów	Żagańska	27a	899	2	3	49
394	Jabłonów	Żagańska	27a	899	2	3	470
395	Jabłonów	Żagańska	BN	154/1	2	3	28
396	Jabłonów	Żagańska	BN	154/1	2	3	50
397	Jabłonów		6	811/1	2	3	267
398	Karczówka		4	222	2	3	27
399	Karczówka		4	222	2	3	11
400	Karczówka		12	69	2	3	69
401	Karczówka		12	69	2	3	109
402	Karczówka		13	67/1	2	3	11
403	Karczówka		14	229	2	3	33
404	Karczówka		17	231/14	2	3	1014
405	Karczówka		17	231/7	2	3	48
406	Karczówka		17	231/14	2	3	205
407	Karczówka		17	231/14	2	3	82
408	Karczówka		20	58/7	2	3	173
409	Karczówka		24	241	2	3	16
410	Karczówka		24	241	2	3	31
411	Karczówka		26	196/1	2	3	208
412	Karczówka		27	243	2	3	137
413	Karczówka		31	249/4	2	3	41
414	Karczówka		31	249/4	2	3	226
415	Karczówka		31	249/4	2	3	34
416	Karczówka		32	250/3	2	3	294
417	Karczówka		33	284/1	2	3	348
418	Karczówka		33	284/1	2	3	48
419	Karczówka		34	251	2	3	69
420	Karczówka		34	251	2	3	83
421	Karczówka		34	251	2	3	11
422	Karczówka		35	252/4	2	3	154
423	Karczówka		9a	80/2	2	3	20
424	Karczówka		9a	80/2	2	3	12
425	Karczówka		BN	60	2	3	34
426	Karczówka		BN	231/16	2	3	25
427	Marcinów		1	103/2	2	3	10
428	Marcinów		6	90	2	3	11
429	Marcinów		6	90	2	3	8
430	Marcinów		7	106	2	3	108
431	Marcinów		7	105	2	3	28
432	Marcinów		11	108	2	3	69
433	Marcinów		11	108	2	3	32
434	Marcinów		17	80/2	2	3	35
435	Marcinów		17	80/2	2	3	22
436	Marcinów		19	78	2	3	165
437	Marcinów		21	117	2	3	41
438	Marcinów		23	75/1	2	3	71
439	Marcinów		24	73/1	2	3	128

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
440	Marcinów		25	119	2	3	16
441	Marcinów		25	119	2	3	74
442	Marcinów		25	119	2	3	65
443	Marcinów		25	119	2	3	45
444	Marcinów		26	122/1	2	3	28
445	Marcinów		26	122/1	2	3	16
446	Przylaski		1	282	2	3	16
447	Przylaski		1	246/2	2	3	62
448	Przylaski		1	246/2	2	3	286
449	Przylaski		2	342	2	3	9
450	Przylaski		2	245	2	3	28
451	Przylaski		2	245	2	3	29
452	Przylaski		3	339	2	3	93
453	Przylaski		6	330	2	3	36
454	Przylaski		6	291	2	3	25
455	Przylaski		9	300	2	3	89
456	Przylaski		9	300	2	3	5
457	Przylaski		9	203/1	2	3	36
458	Przylaski		11	308	2	3	148
459	Przylaski		15	168	2	3	45
460	Przylaski		19	155	2	3	73
461	Przylaski		22	144/2	2	3	13
462	Przylaski		23	287	2	3	35
463	Przylaski		23	352	2	3	171
464	Przylaski		24	177/1	2	3	291
465	Przylaski		24	177/1	2	3	35
466	Przylaski		24	177/1	2	3	10
467	Przylaski		27	130	2	3	66
468	Przylaski		30	40/3	2	3	211
469	Przylaski		31	41/2	2	3	37
470	Przylaski		32	42	2	3	30
471	Przylaski		33	44	2	3	148
472	Przylaski		35	51/4	2	3	55
473	Przylaski		39	65/2	2	3	129
474	Przylaski		40	66/4	2	3	49
475	Przylaski		41	70/2	2	3	19
476	Przylaski		41	71/2	2	3	88
477	Przylaski		44	78/1	1	3	165
478	Przylaski		46	81	2	3	14
479	Przylaski		46	81	2	3	161
480	Przylaski		46	81	2	3	119
481	Przylaski		48	87	2	3	15
482	Stanów		8	125/6	2	3	26
483	Stanów		9	76/5	2	3	36
484	Stanów		9	121	2	3	12
485	Stanów		12	116	2	3	22
486	Stanów		13	112/2	2	3	36
487	Stanów		13	112/2	2	3	11
488	Stanów		15	105/4	2	3	325

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
489	Stanów		16	78	2	3	30
490	Stanów		17	77	2	3	49
491	Stanów		17	77	2	3	19
492	Stanów		17	77	2	3	10
493	Stanów		19	72/3	2	3	85
494	Stanów		21	49	2	3	107
495	Stanów		21	49	2	3	35
496	Stanów		22	53/1	2	3	25
497	Stanów		23	57/1	2	3	5
498	Stanów		24	352	2	3	20
499	Stanów		25	350	2	3	49
500	Stanów		26	252	2	3	12
501	Stanów		26	252	2	3	6
502	Stanów		27	251	2	3	52
503	Stanów		27	251	2	3	43
504	Stanów		27	251	2	3	13
505	Stanów		29	248	2	3	16
506	Stanów		29	248	2	3	18
507	Stanów		29	248	2	3	19
508	Stanów		30	246/1	2	3	195
509	Stanów		30	246/1	2	3	413
510	Stanów		31	247	2	3	120
511	Stanów		33	244	2	3	8
512	Stanów		34	265	2	3	48
513	Stanów		34	265	2	3	27
514	Stanów		35	242	2	3	25
515	Stanów		38	235/5	2	3	15
516	Stanów		38	235/5	2	3	107
517	Stanów		38	235/5	2	3	16
518	Stanów		38	235/5	2	3	57
519	Stanów		40	291	2	3	455
520	Stanów		42	211/1	2	3	38
521	Stanów		43	210	2	3	35
522	Stanów		43	210	2	3	61
523	Stanów		47	200/2	2	3	31
524	Stanów		47	200/2	2	3	10
525	Stanów		50	182	2	3	46
526	Stanów		50	182	2	3	110
527	Wichów		1	414	2	3	110
528	Wichów		1	482/2	2	3	23
529	Wichów		4	24	2	3	23
530	Wichów		4	24	2	3	54
531	Wichów		4	24	2	3	11
532	Wichów		4	474	2	3	392
533	Wichów		4	474	2	3	101
534	Wichów		4	475	2	3	90
535	Wichów		4	474	2	3	104
536	Wichów		5	21/4	2	3	46
537	Wichów		5	21/4	2	3	8

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
538	Wichów		5	472	2	3	47
539	Wichów		5	472	2	3	21
540	Wichów		6	27/2	2	3	23
541	Wichów		6	471	2	3	27
542	Wichów		6	471	2	3	18
543	Wichów		6	471	2	3	46
544	Wichów		6	471	2	3	133
545	Wichów		8	449	2	3	72
546	Wichów		8	449	2	3	27
547	Wichów		9	448/2	2	3	270
548	Wichów		9	448/2	2	3	62
549	Wichów		11	32	2	3	31
550	Wichów		11	32	2	3	6
551	Wichów		11	446	2	3	12
552	Wichów		13	490/56	2	3	30
553	Wichów		14	490/26	2	3	73
554	Wichów		15	34	2	3	304
555	Wichów		15	38/2	2	3	18
556	Wichów		15	490/25	2	3	75
557	Wichów		15	490/25	2	3	26
558	Wichów		15	490/25	2	3	7
559	Wichów		16	490/24	2	3	44
560	Wichów		16	490/24	2	3	17
561	Wichów		19	443	2	3	25
562	Wichów		19	443	2	3	110
563	Wichów		19	443	2	3	15
564	Wichów		20	420	2	3	26
565	Wichów		20	420	2	3	15
566	Wichów		21	441/1	2	3	274
567	Wichów		21	438	2	3	136
568	Wichów		25	430/2	2	3	215
569	Wichów		26	430/1	2	3	130
570	Wichów		27	428	2	3	15
571	Wichów		27	428	2	3	31
572	Wichów		31	418	2	3	18
573	Wichów		32	417	2	3	35
574	Wichów		34	416/5	2	3	165
575	Wichów		34	416/5	2	3	40
576	Wichów		35	412/2	2	3	25
577	Wichów		36	410/2	2	3	15
578	Wichów		37	406	2	3	177
579	Wichów		39	405/6	2	3	13
580	Wichów		42	396/1	2	3	59
581	Wichów		42	396/1	2	3	14
582	Wichów		45	386	2	3	38
583	Wichów		47	379	2	3	20
584	Wichów		55	149/5	2	3	80
585	Wichów		58	153	2	3	25
586	Wichów		59	154	2	3	284

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
587	Wichów		59	154	2	3	83
588	Wichów		60	156	2	3	49
589	Wichów		60	156	2	3	65
590	Wichów		63	165	2	3	800
591	Wichów		64	168	2	3	31
592	Wichów		65	167	2	3	36
593	Wichów		67	172	2	3	165
594	Wichów		69	179	2	3	18
595	Wichów		72	181/1	2	3	69
596	Wichów		72	182	2	3	26
597	Wichów		72	181/1	2	3	34
598	Wichów		73	183	2	3	27
599	Wichów		73	183	2	3	29
600	Wichów		75	185	2	3	92
601	Wichów		75	185	2	3	60
602	Wichów		77	193/1	2	3	40
603	Wichów		77	193	2	3	31
604	Wichów		82	202	2	3	281
605	Wichów		82	202	2	3	38
606	Wichów		83	204	2	3	105
607	Wichów		83	204	2	3	191
608	Wichów		84	206	2	3	225
609	Wichów		84	206	2	3	23
610	Wichów		85	207	2	3	19
611	Wichów		87	215	2	3	142
612	Wichów		88	217/2	2	3	73
613	Wichów		89	218	2	3	42
614	Wichów		92	257/1	2	3	46
615	Wichów		93	258/2	2	3	8
616	Wichów		94	260/2	2	3	300
617	Wichów		94	260/2	2	3	47
618	Wichów		55a	150/2	2	3	174
619	Wichów		55a	150/2	2	3	23
620	Wichów		BN	397	2	3	313
621	Wichów		BN	398/3	2	3	75
622	Wichów		BN	490/52	2	3	12
623	Wichów		BN	490/58	2	3	137
624	Wichów		BN	490/58	2	3	803
625	Wrzesiny	Górna	2	65	2	3	28
626	Wrzesiny	Górna	2	65	2	3	77
627	Wrzesiny	Górna	3	66	2	3	65
628	Wrzesiny	Górna	4	67/4	2	3	105
629	Wrzesiny	Górna	4	67/5	2	3	96
630	Wrzesiny	Górna	8	76	2	3	133
631	Wrzesiny	Górna	8	76	2	3	512
632	Wrzesiny	Górna	8	76	2	3	143
633	Wrzesiny	Górna	8	76	2	3	294
634	Wrzesiny	Górna	10	53/1	2	3	14
635	Wrzesiny	Górna	10	53/1	2	3	10

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
636	Wrzesiny	Górna	11	52	2	3	188
637	Wrzesiny	Górna	11	52	2	3	17
638	Wrzesiny	Górna	12	35/15	2	3	35
639	Wrzesiny	Górna	12	35/15	2	3	13
640	Wrzesiny	Górna	12	35/15	2	3	18
641	Wrzesiny	Górna	12	35/15	2	3	22
642	Wrzesiny	Górna	13	49/16	2	3	54
643	Wrzesiny	Górna	13	49/15	2	3	50
644	Wrzesiny	Górna	13	49/15	2	3	24
645	Wrzesiny	Górna	15	48	2	3	35
646	Wrzesiny	Górna	17	37	2	3	20
647	Wrzesiny	Górna	12a	35/24	2	3	560
648	Wrzesiny	Górna	12a	35/24	2	3	74
649	Wrzesiny	Górna	12a	35/24	2	3	24
650	Wrzesiny	Górna	12a	35/24	2	3	38
651	Wrzesiny	Górna	12a	35/24	2	3	32
652	Wrzesiny	Górna	12a	35/24	2	3	14
653	Wrzesiny	Górna	13a	35/21	2	3	1472
654	Wrzesiny	Górna	BN	35/26	2	3	105
655	Wrzesiny	Szkolna	1	135/2	2	3	21
656	Wrzesiny	Szkolna	1	135/2	2	3	55
657	Wrzesiny	Szkolna	1	135/2	2	3	50
658	Wrzesiny	Szkolna	1	135/2	2	3	17
659	Wrzesiny	Szkolna	1	135/2	2	3	12
660	Wrzesiny	Szkolna	1	136/4	2	3	305
661	Wrzesiny	Szkolna	4	133	2	3	45
662	Wrzesiny	Szkolna	6	130	2	3	52
663	Wrzesiny	Szkolna	7	129/9	2	3	56
664	Wrzesiny	Szkolna	9	144/1	2	3	32
665	Wrzesiny	Szkolna	9	144/1	2	3	12
666	Wrzesiny	Szkolna	11	127/4	2	3	28
667	Wrzesiny	Szkolna	11	127/4	2	3	14
668	Wrzesiny	Szkolna	12	126/3	2	3	31
669	Wrzesiny	Szkolna	12	126/3	2	3	23
670	Wrzesiny	Szkolna	12	126/3	2	3	10
671	Wrzesiny	Szkolna	12	126/3	2	3	22
672	Wrzesiny	Szkolna	12	126/3	2	3	29
673	Wrzesiny	Szkolna	12	126/3	2	3	86
674	Wrzesiny	Szkolna	13	126/2	2	3	17
675	Wrzesiny	Szkolna	13	126/2	2	3	58
676	Wrzesiny	Szkolna	13	126/2	2	3	20
677	Wrzesiny	Szkolna	13	126/3	2	3	10
678	Wrzesiny	Szkolna	14	126/1	2	3	24
679	Wrzesiny	Szkolna	14	126/1	2	3	17
680	Wrzesiny	Szkolna	14	126/1	2	3	25
681	Wrzesiny	Szkolna	14	126/1	2	3	80
682	Wrzesiny	Szkolna	14	126/1	2	3	41
683	Wrzesiny	Szkolna	15	126/8	2	3	315
684	Wrzesiny	Szkolna	15	126/8	2	3	34

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
685	Wrzesiny	Szkolna	18	124/2	2	3	60
686	Wrzesiny	Szkolna	18	124/1	2	3	51
687	Wrzesiny	Szkolna	18	124/1	2	3	34
688	Wrzesiny	Szkolna	21	154/1	2	3	51
689	Wrzesiny	Szkolna	23	118	2	3	57
690	Wrzesiny	Szkolna	23	118	2	3	170
691	Wrzesiny	Szkolna	25	342/1	2	3	18
692	Wrzesiny	Szkolna	25	116	2	3	47
693	Wrzesiny	Szkolna	25	116	2	3	52
694	Wrzesiny	Szkolna	25	116	2	3	47
695	Wrzesiny	Szkolna	25	116	2	3	8
696	Wrzesiny	Szkolna	35	95/1	2	3	45
697	Wrzesiny	Szkolna	37	97/1	2	3	18
698	Wrzesiny	Szkolna	23a	155/2	2	3	42
699	Wrzesiny	Szkolna	23a	121/2	2	3	41
700	Wrzesiny	Szkolna	23a	155/2	2	3	21
701	Wrzesiny	Szkolna	30a	106/2	2	3	177
702	Wrzesiny	Szkolna	30a	106/2	2	3	97
703	Wrzesiny	Szkolna	30a	106/2	2	3	50

Legenda:

Typ płyt azbestowo-cementowych: 1 - płaskie, 2 - faliste

Stan płyt: 1 - wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie, 2 - ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku, 3 - ponowna ocena w terminie do 5 lat

Załącznik 9. Wykaz składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest

Województwo dolnośląskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów przemysłowych w Wałbrzychu
Adres składowiska	ul. Górnicza 1, 58-303 Wałbrzych województwo dolnośląskie, powiat wałbrzyski, gmina Wałbrzych
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne
Wolna pojemność m³	31 793

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebczu
Adres składowiska	ul. Dąbrowskiego 2, 59-100 Polkowice województwo dolnośląskie, powiat polkowicki, gmina Polkowice
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	1 205

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Marcinowie
Adres składowiska	Pl. Piłsudskiego 1, 55-100 Trzebnica województwo dolnośląskie, powiat trzebnicki, gmina Trzebnica
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	950

Województwo kujawsko-pomorskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w Małociechowie
Adres składowiska	ul. Dworcowa 9, 86-120 Pruszcz województwo kujawsko-pomorskie, powiat świecki, gmina Pruszcz
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	99 289

Nazwa składowiska	Utylizacja Odpadów Bycz - Teodorowo
Adres składowiska	ul. Szybka 30, 88-200 Radziejów województwo kujawsko-pomorskie, powiat radziejowski, gmina Piotrków Kujawski
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	49 000

Województwo lubelskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów Piaski Zarzecze II (kwatery odpadów niebezpiecznych) w Kraśniku
Adres składowiska	ul. Piłsudskiego 12/1, 23-200 Kraśnik województwo lubelskie, powiat kraśnicki, gmina Kraśnik
Kod odpadów	06 07 01* – odpady azbestowe z elektrolizy
	06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu 10 11 81* – odpady zawierające azbest 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych 15 01 11* – opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest 16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	97 000

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów Piaski Zarzecze II (kwatery odpadów azbestowych) w Kraśniku
Adres składowiska	ul. Piłsudskiego 12/1, 23-200 Kraśnik województwo lubelskie, powiat kraśnicki, gmina Kraśnik
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	112 511

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Poniatowej Wsi
Adres składowiska	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Poniatowej Wsi ul. Młodzieżowa 4, 23-320 Poniatowa
Kod odpadów	16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	950

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów azbestowych w Srebrzyszcze
Adres składowiska	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie ul. Ks. Piotra Skargi 11, 22-100 Chełm
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	850

Województwo lubuskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów zawierających azbest w Chróściku
Adres składowiska	ul. Małuszyńska 180, 66-400 Gorzów Wielkopolski województwo lubuskie, powiat gorzowski, gmina Gorzów Wielkopolski
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	15 000

Województwo łódzkie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Jadwinówce
Adres składowiska	Jadwinówka, 97-500 Radomsko województwo łódzkie, powiat radomszczański, gmina Radomsko
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	8 000

Województwo małopolskie	
Nazwa składowiska	Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. w Tarnowie
Adres składowiska	ul. Kwiatkowskiego 8, 33-100 Tarnów województwo małopolskie, powiat tarnowski, gmina Tarnów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	15 000

Nazwa składowiska	Składowisko Odpadów Niebezpiecznych w Ujkowie Starym
Adres składowiska	Ujków Stary, 32-329 Bolesław województwo małopolskie, powiat olkuski, gmina Bolesław
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	38 148

Województwo mazowieckie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
Adres składowiska	Rachocin, 09-200 Sierpc województwo śląskie, powiat sierpecki, gmina Sierpc
Kod odpadów	17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	44 800

Województwo podkarpackie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów w Młynach Zakładu Gospodarki Komunalnej Gminy Radymno z/s w Skołoszowie
Adres składowiska	Skołoszów, 37-550 Radymno województwo podkarpackie, powiat jarosławski, gmina Radymno
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	35 643

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Pysznicy
Adres składowiska	ul. Wolności 295, 37-403 Pysznica województwo podkarpackie, powiat stalowowolski, gmina Pysznica
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	200

Województwo podlaskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Miastkowie
Adres składowiska	Miastkowo, 18-413 Miastkowo województwo podlaskie, powiat tomżyński, gmina Miastkowo
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	386

Województwo pomorskie	
Nazwa składowiska	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Gilwie Małej
Adres składowiska	Gilwa Mała 8, 82-500 Kwidzyn województwo pomorskie, powiat kwidzyński, gmina Kwidzyń
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	55 000

Województwo pomorskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bierkowie
Adres składowiska	Bierkowo 120, 76-200 Słupsk województwo pomorskie, powiat słupski, gmina Słupsk
Kod odpadów	06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu 10 11 81* – odpady zawierające azbest 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych 15 01 11* – opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	3 450

Województwo śląskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Knurowie
Adres składowiska	ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów województwo śląskie, powiat Gliwice, gmina Knurów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	333 000

Nazwa składowiska	COFINCO-POLAND Sp. z o.o. w Jastrzębiu Zdrój
Adres składowiska	ul. Dębiny 36, 44-335 Jastrzębie-Zdrój województwo śląskie, powiat jastrzębie-zdrój, gmina Jastrzębie-Zdrój
Kod odpadów	17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	14 800

Województwo świętokrzyskie	
Nazwa składowiska	ŚRODOWISKO I INNOWACJE Sp. z o.o. w Dobrowie
Adres składowiska	Dobrow 8, 28-142 Tuczępy województwo świętokrzyskie, powiat buski, gmina Tuczępy
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	102 627

Województwo warmińsko-mazurskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w Półwsi
Adres składowiska	Półwieś, 14-230 Zalewo województwo warmińsko-mazurskie, powiat iławski, gmina Zalewo
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	15 000

Nazwa składowiska	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu
Adres składowiska	ul. Mazurska 42, 82-300 Elbląg województwo warmińsko-mazurskie, powiat elbląski, gmina Elbląg
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	1 000

Województwo wielkopolskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Koninie
Adres składowiska	ul. Sulańska 11, 62-510 Konin województwo wielkopolskie, powiat koniński, gmina Konin
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	95 000

Województwo zachodniopomorskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sianowie
Adres składowiska	ul. Łubuszan 80, 76-004 Sianów województwo zachodniopomorskie, powiat koszaliński, gmina Sianów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	8 000

Nazwa składowiska	EKO-MYŚL Sp. z o.o. w Dalsze
Adres składowiska	Dalsze 36, 74-300 Myślibórz województwo zachodniopomorskie, powiat myśliborski, gmina Myślibórz
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m²	2 500

Załącznik 10. Wykaz przedsiębiorców, którzy uzyskali pozytywną decyzję marszałka województwa lubuskiego zatwierdzającą program gospodarki odpadami wytwarzanymi w wyniku prowadzonej działalności usługowej w zakresie demontażu wyrobów zawierających azbest³⁴

L.p.	Nazwa i adres przedsiębiorcy	17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest	17 06 05* - Materiały konstrukcyjne zawierające azbest
1	Prywatne Przedsiębiorstwo Usług Komunalno-Transportowych „EFEKT” Andrzej Nitecki ul. Piaskowska 6, 66-460 Witnica	X	X
2	"KASTOR" Tomasz Janiszewski ul. Kolonia 19B / 2, 67-321 Leszno Górne	X	X
3	"AZBE" Jacek Gramera ul. Konstruktorów 36 / 15, 65-119 Zielona Góra	X	X
4	"DACH-TEX" s.c. Mariusz Błaszczków, Paweł Leszkiewicz ul. Mickiewicza działka nr 230, 66-450 Bogdaniec	X	X
5	Zakład Budowlany AD-REM Adam Olszewski Osiedle Konstytucji 3 Maja 6a / 7, 66-100 Sulechów	X	X
6	AN-DACH Papiewska Anna Elżbieta ul. Słoneczna 68/8, 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
7	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Adam Kukulski ul. Wiejska 2, 65-001 Zielona Góra	X	X
8	JTG Jacek Marek ul. Pluty 5/2 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
9	Zakład Wielobranżowy "ELSTON" Robert Olejniczak ul. Jaskólcza 49 66-440 Skwierzyna	X	X
10	F.U.H. GIGANT Jacek Mirosławski ul. Poczтовая 9 66-011 Nowogród Bobrzański	X	X
11	EKO_REMBUS_ZREMB SP.z o.o. ul. Fabryczna 19-20, 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
12	Usługi Ogólnobudowlane FOREMAN -2 Kamila Nawojska ul. Szpitalna 1a/1 66-520 Dobiegniew	X	X
13	Zakład Transportowy i Ogólnobudowlany Edward Karpowicz Jałowice 45 68-343 Brody	X	X
14	"GRA-BUD" Gracjan Żejmo ul. Okulickiego 1/2 65-559 Zielona Góra	X	X
15	PPHU Drewlax Izabela Lachowicz ul. Dolna 4 66-002 Nowy Kisielin	X	X
16	Jacek Mirosławski F.U.U. "GIGANT" ul. Poczтовая 9, 66-011 Nowogród Bobrzański	X	X
17	Zakład Handlu i Usług Bogdan Chlebowicz ul. Wspólna 1 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
18	Sebastian Smolnik DACHY OD A DO Z ul. Świerczewskiego 2/1 66-460 Witnica	X	X
19	Zakład Budowlano-Instalacyjny Antoni Bielski Wiechlice ul. Brzozowa 5/3 67-300 Szprotawa	X	X
20	Zakład Ogólnobudowlany "HYDROBIEL" Stefan Bielawski ul. Zwycięzców 5, 68-200 Żary	X	X

³⁴ Na podstawie www.lubuskie.pl

L.p.	Nazwa i adres przedsiębiorcy	17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest	17 06 05* - Materiały konstrukcyjne zawierające azbest
21	Centrum Usług Proekologicznych Sektora Naftowego CPN EKOSERWIS Sp. z o.o. ul. Naftowa 1 66-016 Czerwieńsk	X	X
22	"EXITO" Grzegorz Marek ul. Bema 9B/20, 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
23	Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego Sp. z o.o. ul. Botaniczna 75, 65-392 Zielona Góra,	X	X
24	Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane MILBUD Sp. z o.o. ul. Batorego 69A 65-735 Zielona Góra,	X	X
25	Eko-Logistyka Robert Rusewicz ul. Warskiego 7/5 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
26	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "ESOX" A.E.Perzyńscy ul. J.Poniatowskiego 4/3 65-305 Zielona Góra	X	X
27	Firma Budowlana Usługowo-Handlowa "WERNATAL" S.C. Beata Strzeleńska, Piotr Strzeleński, 66-225 Szczaniec 102A	X	X
28	Zakład Instalacyjno-Budowlany Stanisław Piekarski ul. Reymonta 6, 67-100 Nowa Sól	X	X
29	Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjne Gotech Sp. z o.o. ul. Podmiejska-Boczna 16 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
30	PPUH "WIMAR" Wiesław Polechoński ul. 1 Maja 6 69-100 Słubice	X	X
31	"Zakład Ogólnobudowlany Żary" Sp. z o.o. ul. Zwycięzców 5 68-200 Żary	X	X
32	AUTO-UNIWERSAL Rafał Zwoliński Dąbroszyn 84C 66-460 Witnica	X	X
33	"PLASTBUD" P.H.U. Janusz Miziniak ul. Rzemieśnicza 14 66-415 Kłodawa	X	X
34	"P.W.RECYKLING PIOTR WYSZYŃSKI" ul. Zgorzelecka 1 66-130 Gozdnicza	X	X
35	BUDROOF s.c. Irena Kamecka, Krzysztof Kamecki ul. Zjednoczenia 102, 65-021 Zielona Góra	X	X
36	Firma MILAN Bogdan Mikołaczyk ul. Zakaszewskiego 1; 66-300 Międzyrzecz	X	X
37	Zakład Ogólnobudowlany Żary Sp. zo.o. ul.Zwycięstwów 5, 68-200 Żary	X	X
38	"KLIMBUD" Hanna Feszczyn-Klimek, Lipie Gory 2, 66-500 Strzelce Krajeńskie	X	X
39	"MACIEJ HAŁAS" ul.Wybudowanie 28, 66-330 Pszczew	X	X
40	Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane "IZOBUD-REM" Jan Horoszkiewicz ul. Kosynierów Gdyńskich 44, 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
41	Przedsiębiorstwo Budowlane MAKOP-BUD Grzegorz Kopernicki i Wspólnicy Spółka Jawna ul. Kasprzaka 3/8, 68-200 Żary	X	X
42	"DREWŁAX DEMOLITION" Sp. zo.o., ul.Dolana 4+B73, 66-002 Nowy Kisielin	X	X
43	Przedsiębiorstwo usługowo Produkcyjne GOTECH Sp. zo.o. ul. Podmiejska-Boczna nr 16, 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
44	"AUTO-STODOŁA" Krystyna Turczyniak ul, Zielonogórska 7A, 66-615 Dąbie	X	X

L.p.	Nazwa i adres przedsiębiorcy	17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest	17 06 05* - Materiały konstrukcyjne zawierające azbest
45	Firma Budowlana Usługowo-Handlowa " WERNATAL " s.c. Beata Strzeleńska, Piotr Strzeleński, 66-225 Szczaniec 102A	X	X
46	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Adam Kuklski ul. Wiejska 2, 65-001 Zielona Góra	X	X
47	P.H.U. "AKOR" Zenon Kokoszka Kosierz 52A, 66-627 Bobrowice	X	X
48	"Dachy od A do Z" sebastian Smolnik ul.Świerczewskiego 2/1, 66-460 Witnica	X	X
49	"EKO-REMBUD-ZREMB" Sp. zo.o. ulFabryczna 19-20, 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
50	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. zo.o., ul. Teatralna 49, 66-460 Gorzów Wlkp.	X	X
51	Usługi Ogólnobudowlane "FOREMAN-2" Kamil Nawojski, ul.Szpitalna 1a/1, 66-520 Dobiegniew	X	X
52	Zakład Transportowy i Ogólnobudowlany Edward Kasproicz, Jałowce 45, 68-343 Brody	X	
53	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe" ESOX" s.c. A.E. Perzyńscy ul.Józefa Poniatowskiego nr 4 lok. 3, 65-305 Zielona Góra	X	X
54	"Eko-Logistyka"Robert Rusewicz, ul. Warskiego 7/5, 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X
55	"TIM" Kasprzak, Zinowicz Sp. Jawna, ul. Kaliska 31, 66-620 Gubin	X	X
57	ELKAP Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy L.Kaspre ul. Kostrzyńska 57; 66-400 Gorzów Wlkp.	X	X

Załącznik 11. Firmy zajmujące się działalnością w zakresie transportu odpadów azbestowych³⁵

Lp.	Nazwa zakładu	Data ważności	Kody odpadu
1	„KASTOR” Tomasz Janiszewski ul. Kolonia 19 B/2 67-321 Leszno Górne tel. (068) 376 65 93	03.11.2014r.	05 06 03, 07 04 80, 07 04 81, 15 01 10, 15 02 02, 17 05 03, 17 06 01, 17 06 05, 17 03 80
2	Zakład Gospodarki Odpadami “RE-KOM” Sp. z o.o. Kartowice 37 67-300 Szprotawa tel. (068) 376 08 87	20.06.2015r.	Na wszystkie odpady.
3	Andrzej Szlachetko Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „HUBERTUS” Ul. Młynarska 23a/3 67-300 Szprotawa Tel. 605 531 475	06.06.2018r.	Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne
4	Firma Recykling Polska – UE Belz Grigore Ul. Bema 62/10 68-100 Żagań 501 333 104 Grzegorzbelz1@o2.pl	21.06.2019r.	Na wszystkie odpady.

³⁵ Na podstawie danych z Urzędu Gminy